

Turkija stosi tautų sąjungon Kova Anglijos parlamente

Anglija negalintė užmokėti skolų

Turkija stosi tautų sąjungon

LAUSANNE, gruodžio 14. — Išmet Paša paskelbė taikos konferencijoje, kad Turkija įstosi tautų sąjungon kaip tik bus pasirašyta Lausanne taikos sutartis.

Kadangi tautų sąjunga turi abelą priežiūrą ant tautinių mažumų, Ismet paskelbė, kad Turkija priims tautų sąjungos priežiūrą ant krikščionių tautų Turkijoje.

Sis Turkijos paskelbimas padarė labai gerą įspūdį konferencijoje ir dabar jau tikima, kad veikiausia taika su Turkija bus padaryta. Ji įvyksianti už kokią mėnesio laiką.

Darbiečiai kvaršina valdžią

Reikalauja parlamentą svarstyti pirmiausia bedarbės klausimą.

LONDONAS, gr. 14. — Po obstrukcijos, kuri privertė parlamentą laikyti posėdį per visą naktį — nuo 3 v. po pietų iki 7 val. ryto vakar, Darbo partija po pietų vėl atnaujinę obstrukciją ir galiausiai leido posėdį uždaryti 11:04 v. nakties.

Darbo partija bandė privesti parlamentą pirmiausia svarstyti bedarbės klausimą ir obstrukcija tapo surengta dėlto, kad valdžia mano paleisti parlamentą penktadienį iki vidurio sausio mėn., visai be svarstymo kaip pagelbėti bedarbiams. Darbo partija sakė, kad parlamento pareiga yra laikyti posėdį tol, kol bedarbės klausimas nebus išspręstas ir visi bedarbiai nebus aprūpinti.

Obstrukcija buvo gudriai surengta. Darbiečiai atstovai kalbėjo vienas po kito atstovų būte ir visi sėdėjo savo vietose, taip kad visada būtų kvorumas. Kitų partijų nariai snaudė kedėse, bijodami apieisti posėdį, kad pasilikę vietą darbiečiai nepravestų įstatymų.

I rytą įvyko labai aštrių susikirtimų tarp darbiečių ir konservatyvų, taip jau ir valdžios narių, taip kad pats premieras ilgai negalėjo kalbėti. Bet Bonar Law vistiek atsiskė prašinginti posėdį iki nebus išspręstas bedarbės klausimas.

Išplėšė už \$102,000 brangmenų

CHICAGO. — Užvakar vakare du plėšikai užpuolė Jafes E. Harrison brangmenų sandėlį, State ir Madison gt., surišo savininką ir išnešė už \$100,000 brangmenų ir \$2,000 pinigais.

Šiandie — sniegas ir šalčiai.
Saulė teka 7:10 v., leidžiasi 4:19 v.; mėnuo teka 3:43 v. n.

Sumušė socialistų atstovus

4 žmonės užmušti Varšavos riaušėse. Paskelbtas generalinis streikas.

VARSAVA, gruodžio 13. — Pereitą pirmadienį nacionalistų ir klerikalų surengtos riaušės prieš naujojo Lenkijos prezidento Narutavičiaus inauguraciją, keturi žmonės liko užmušti ir 10 sunkiai sužeista, o virš 100 žmonių sužeista lengvai.

Riaušės buvo surengtos prieš seimo rūmų, kur Narutavičius turėjo sudėti prisaiką. Jose dalyvavo daugiausia, nacionalistų ir klerikalų sukurstyti, studentai ir abelnai mokyklų jaunuomenė.

Riaušiniai taip jau puolė ir socialistus seimo atstovus ir kelis juos sumušė. Tarp sumuštų yra socialistai — senatorius Limonovskis, atstovas Daszynski, o atstovas Piotrowski tapo sunkiai sužeistas.

Socialistai protestui prieš nacionalistų sukeltas riaušes ant rytojaus, antradienį, paskelbė generalinį streiką, į kurį atsiliėpė veik visi Varšavos darbininkai.

Delei riaušių rezignavo vienas reikalų ministris Kaminskis, o Varšavos policijos viršininkas tapo pašalintas iš vietos ir bus patrauktas teismui. Už riaušes daugiausia kaltinama gen. Juozas Halleris, kuris laikė gatvėse pralabas ir kurstė žmones prie riaušių. Tą patį darė ir kiti nacionalistų vadovai.

Dabar Varšavoj ramu. Gatvės patruliuoja kareiviai, o strateginėse vietose pastatyti kulkasvaidžiai. Tačiau audrų patylos vis dar siaučia ir dar nežinia kas gali atsitikti ateity, nes šovininistai su klerikalais nėra pasiryžę taip lengvai nusileisti.

Reikalauja atsiprašymo

PARYŽIUS, gruodžio 14. — Tarkininkų ambasadorių taryba šiandien nutarė nepriimti Vokietijos valdžios pasiūlymo užmokėti 1,000,000 auksinių markių pabaudo, kuri tapo uždėta ant Bavarijos už užpuolimą dviejuose Bavarijos miestuose ant tarkininkų kontrolės komisijos, jei Bavarijos valdžia nesutiks išpildyti ir kitų ant jos uždėtų pabaudų, būtent Bavarijos premiero atsiprašymo tarkininkų ir nuobodimo visų kaltininkų užpuolime.

Zinovjevas esąs areštuotas Italijoje

RYMAS, gruodžio 14. — Gionale D'Italia tvirtina, kad Rusijos komunistų vadovas Zinovjevas tapo areštuotas Bologna, Italijoje.

Dailininko likimas.

Gubernatorių konferencija. WHITE SULPHUR SPRINGS, W. Va., gruodžio 14. — Šiandien čia prasidėjo valstijų gubernatorių konferencija, kuri svarstysianti daug svarbių klausimų. Bus plačiai apsvaistytas ir kova su Ku Klux Klanu.

VIENNA, gr. 14. — Buvusiam Jugo Slavijos premieriui Pašić nepasisekė sudaryti kabinetą, demokratams atsiskius prisidėti prie liberalų.

17 žmonių užmušta

Susidaužė traukinis.

HOUSTON, Tex., gruodžio 14. — Southern Pacific traukiniui susidaužius už 17 mylių nuo čia, 17 žmonių liko užmušta, jų tarpe 3 baltieji ir apie 90 žmonių, daugiausia negrų, liko sužeista.

Farringtonas išrinktas

SPRINGFIELD, Ill., gruodžio 14. — Illinois angliakasių raštinė baigia skatinti rinkimų balsus. Nors skaitlinių dar neskelbiama, bet angliakasių unito Illinois distrikto prezidentu vėl tapo išrinktas Frank Farrington. Išrinktas ir senasis sekretorius Walter Nesbitt.

Springfieldo sub-distrikte laimėjo senoji valdyba — dideli Farringtono priešininkai.

Brangi agitacija

KAUNAS. — "Lietuva" rašo, darbininkų kuopos (komunistai) rinkimų agitacijai vesti vien tik vienoje šaulių spaustuvelyje išpausdino įvairių spausdinių — brošiūrų, plekatų, atsisaukimų, atviručių ir tt. net už 1,046,500 auksinų. Pini-gus spaustuvelyje sumokėjo Kauno m. darbininkų frakcija. Kiek dar kitose spaustuvelyse buvo atspausdinta komunistų agitacinių spausdinių, lafkraštis nepažįda. Iš kur jie tuos pinigus ėmė tokia plačia agitacijai?

CHICAGO. — Johnas S. Gelbert, paskilbęs Danijos skulptorius, kurio trys didelės stovylos stovė Chicago parkuose, sulaukęs 70 m. amžiaus įstojo į danų senjų prieglaudą Brooklyn, N. Y. Nors jis buvo ir pagarsėjęs dailininkas, bet turto, nors tiek, kad nereikėtų atsidurti prieglaudoje, susikrauti iš savo darbo neįstengė.

Plėšikai.

E. KELMĖ. — Lapkričio 11 pil. K. važiuo į Raseinius. Pavažiavęs nuo kelmės 6 km. jis buvo užpultas trijų apsiginklaviusių plėšikų ir žveršikai nužudytas; peršauta galva ir perdurta krutinė. Nužudytojo suni, kuris kartu su bėgė važiuo pasisekė nuo plėšikų pabėgti.

Eina gandai, kad minėtieji plėšikai buvo pasirengę pulti ant valdž. valdybos išdininko, kuris prieš kelias dienas buvo pasiskelbęs važiuosiant tą dieną su mokesniais į Raseinius. Bet pastarasis važiuo dvi valandis vėliau kada pil. K. buvo nužudytas. Plėšikai ieškomi.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, gruodžio 14 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais taip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.66
Austrijos 100 kronų	1/2
Belgijos 100 frankų	\$6.63
Danijos 100 frankų	\$20.96
Finų 100 markų	\$22.53
Francijos 100 frankų	\$27.21
Italijos 100 lirų	\$5.06
Lietuvos 100 litų	\$10.00
Lenkų 100 markių	1/2
Norvegijos 100 kronų	\$19.17
Olandų 100 guldėnų	\$40.05
Šveicarių 100 markių	\$18.99
Svedijos 100 kronų	\$27.00
Vokietijos 100 markių	1/2

Pražuvo Burnso rekordai

Tyrinėjimo komitetas nebesuranda kaltinimų prieš žvalgybos viršininką Burns.

WASHINGTON, gruodžio 14. — Šiandien ryte pasirodė, kad kokių tai nežinomu būdu atstovų buvo teisų komitete pražuvo svarbus įrodinys prieš žvalgybos departamento viršininką William J. Burns. Nė generalinio prokuroro Daugherty advokatai, nė komiteto nariai dokumentų neturi ir jų surasti negali, nors tuos dokumentus prieš Burns vakar jiems buvo įteikę atstovų buito narys Keller, kuris veda kaltinimus prieš Daugherty. Kur jie dingę niekas nežino.

Atstovas Keller šiandien padavė kaltinimą prieš Daugherty, kad justicijos departamento agentai sekiojo kiekvieną atstovą ir senatorius, kurie eina prieš Daugherty. Kellerio advokatas Ralston pareikalavo, kad justicijos departamentas priduoūt vardus ir dieninius raportus jo agentų.

Garvežių inžinierių ir pečių, riu brolijos advokatas kaltino, kad Daugherty nesirupino vykti įstatymų apie saugumą geležinkelio, nors nekarta Daugherty buvo parodyta geležinkelio nesirupinimas saugumu ir neįvedimas reikalingų apsaugos priemonių.

Geležinkeliečių advokatas Richberg, kuris vedė bylą prieš inžinierius, bus pašauktas liudyti komisijoj apie Daugherty iškraipimą ir nepaisimą įstatymų, kada jis reikalavo inžinierius prieš streikuojančius geležinkelio dirbtuvių darbininkus.

Liudijo ir pats Burns. Jis užsiginė visų kaltinimų prieš jį.

Laikė tardimo, komiteto pirmininkas Volstead pertraukė liudijimus ir pareiškė, kad sprendžiant iš iškiliu paduotų liudijimų nieko negalima bus padaryti prieš Daugherty.

Susirinkimas Klaipėdos krašto reikalui

Susirupinę Klaipėdos krašto likimu, Chicago lietuviai rengia ant greitųjų veikių susirinkimą septintadienį, gruodžio 17 d., 2 val. po pietų, McKinley parko svetainėj. Klaipėdos klausimą rišti yra pakviesti "Naujienu" Redaktorius P. Grigaitis, "Draugo" Redaktorius kun. Česaitis, žydų veikėjas Zomaiko, adv. Bradčulis ir kiti žymūs lietuviai veikėjai. Programe dalyvavauti pasižadėjo taip jau lietuviai draugai gerb. Chicago Universiteto prof. Merriam ir buvęs valstijos leit.-gubernatorius O'Hara. Kalbas lydės mūsų žymiausios solistės ir pasižymėjusi lietuvių orkestra. Be lietuvių, šame mass-mitinge skaitlingai dalyvaus žydai ir Prūsų lietuviai.

Chicagiečiai, kurie dalyvavo seimuose, mitinguose, demonstracijose del Lietuvos nepriklausomybės, bukite dalyviais ir reikalavime sugrąžinti Lietuvai atplėštą nuo jos Mažąją Lietuvą.

Programo komisija:
Dr. K. Drangelis,
N. C. Krukoniš,
S. Weisbrod.

Lietuvos žinios

Lietuvos Seimo prezidiumas

Prezidiumas susideda vien iš klerikalų. Kitos partijos balsavime nedalyvavo.

KAUNAS. — Naujojo Lietuvos Seimo prezidiumas susideda iš vieno klerikalų, Seimo pirmininku išrinktas klerikalas Bistras. Kitos partijos rinkimuose visai nedalyvavo ir prezidiumą rinko patys vieni klerikalai. Tą Seimo posėdį "Elta" taip aprašo:

"Lapkričio 21 d. 10 val. prasidėjo 3-čias iš eilės Seimo posėdis. Naujai atvykusieji Seimo atstovai Požela (sd.) ir Kuzminskis (s. ld.) skaito savo pažadėjimus. 1-ju dienotvarkės punktu eina Prezidiumo rinkimai. Darbininkų kuopos atstovas sako, kad jų frakcija nedalyvaus prezidiumo rinkimuose. Tai pasakė jie iš posėdžio išėjo. Valstiečių sąjunga, soc. liaudin. ir socialdemokratų taip pat nebalsuos, bet lieką posėdyje informaciniais tikslais. Kun. Krupa-vičius siūlo kuogreičiausia rinkti prezidiumą. Ukūnininkų sąjungos. Darbo fed. ir krikščionių demokratų frakcijos pasisakė prezidiumo rinkimuose dalyvausiančius.

"Renkamas Seimo prezidiumo pirmininkas. Dauguma (25) balsų išrinktas d-ras Bistras. (kd.) Jis užima pirmininko vietą ir nurodo, kad Seimui nėra ko ginčytis ir gaisuoti, o tik pradėti skubčiausius darbus. Siūlo rinkti 1-į vice-pirmininką. Išrinktas kun. Justinas Staugaitis (kd.). Ukūnininkai siūlo kito vice-pirmininko rinkimus atidėti sekančiam posėdžiui. Siūlymas statomas balsavimui. Dauguma balsų nutarta rinkti. Statomi kandidatai dr. J. Staugaitis, (sl.), Venclauskis (sd.) ir Sleževičius (sl.). Jie savo kandidatūrą atsiima. Daroma pusės valandos pertrauka frakcijų pasitarimui. Po pertraukos Draugelis siūlo kito vice-pirmininko nerinkti, nes eina pasi-

tarimai tarp frakcijų. Pirmininkas siūlo rinkti sekretorių. Kandidatais statoma Radzevičius (k. d.) ir Ambrozaitis (d. f.) Dauguma balsų (26) išrinktas 1-ju sekretorium Ambrozaitis. Statomi kandidatai į kito sekretoriaus vietą. Siūlomieji asmenys savo kandidatus atsiima. Pirmininkas siūlo rinkti tam tikrą Komisiją, kuri nustatytų reikalingų Seimo komisijų skaičių. Tuo reikalu referuoja atst. Venclauskis. Draugelis siūlo į Komisiją įsi-sti nuo kiekvienų 5 atstovų 1 narį. Dauguma balsų šis siūlymas priimtas."

"Lietuvos Žinios" rašo, kad prieš rinkimą ėjo derybos tarp klerikalų ir soc. liaudininkų (su valstiečių sąjunga) del sudarymo bendro prezidiumo, bet tos derybos pajro del nesu-sitaikimo prezidiumo klausime. Klerikalai išstatė tokius kandidatus į prezidentus (A. Stulginskį, A. Smetoną, E. Galvanauką, Krikščiuikaitį), kurie liaudininkams nepriimtini, o nestatė liaudininkams priimtinų (Narusėvičius, Leonas, M. Biržiška). Liaudininkai, o gi tvirtai nusistatę prezidiumo klausimą risti kartu su prezidento klausimu, paliekant ministrų jos sudarymą paskesniai laikui, nes tai reikalauja ilgesnių derybų.

Dabartinis prezidiumas esąs laikinis ir Seimo statutu gyvuosius tik keturias savaites. Galėsiąs būti ir anksčiau pakeistas, jei liaudininkams pasiseks susitarti su klerikalais. "Jeigu susitarimas įvyktų, tada be abejojimų galima sakyti, kad ir kabineto sudarymas patektų į tų dviejų grupių rankas", rašo "Lietuvos Žinios", liaudininkų organas.

Jos sako, kad tam susitarimui įvykus, seimo pirmininko vieta tektų liaudininkui (J. Vileišiui, K. Griniui, dr. Staugaičiui ar M. Sleževičiui). Del prezidento turės įvykti susitarimas, kad jis turis būti išrinktas bent 75 nuos. balsų. Jos spėja, kad abiems pusėms geriausia būtų Narusėvičius (Norus). Tada ministerijos sudarymas patektų klerikalams.

Kalėdoms Dovanų Lietuvon

Dabar yra laikas išsiųsti pinigų Lietuvon, jeigu nori, kad tavo dovana būtų ten suvartota belaukiant Kalėdų, prisirengiant linksmai sutikti tą didelę Lietuvos šventę.

Kada dabar jau yra įvesti Lietuvoje savi pinigai, tai kiekvienas pasiūstas iš Amerikos doleris turės tokią pat pastovią vertę, kada jis bus išmainytas į litus. Išties, Amerikos lietuvių doleriai-palaikys litus augstame kurse.

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrus siuncia pinigus Lietuvon litais, doleriais ir markėmis. Lietuvoj vienok, pagal valdžios paliepimo, pinigai išmokami yra tik litais.

Siųskit per Naujienas pinigus Lietuvon. To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pranės Brolis.

Rojus be levos.

(Lumoreska)

—Sako,—susimastęs prabilo musų kaimynas Tamas,—sako, kad pasaulis buvęs įkurtas per septynias dienas. Jūs sakote, kad per šešias? Ne. Klysta ir jūsų šventraštis! Darbas sunkus, smulkus—žinau tai savo patyrimu. Greičiau kaip per septynias dienas niekaip nebūtų buvę galima jį baigti. Mudu su Raulu tam padėjome ištiesius dvejus metus... Jūs klausiate, kam mudu padėjome tuos metus? Taigi įkurti pasaulio. Nesijukite. Ar kada tas buvo? O gi tada, kai mano amžinai atilsi tėvelis, mane palaiminęs, davė man penkis šimtus rublių—o, žinoma, ne bolševikinių: apie tokius tuomet dar nei girdėt niekas negirdėjo—taigi penkis šimtus rublių ir seną baltą kumelę.

Kad jau Tamas paminėjo tėvą palikimą, tai mums buvo įdomu pasiklausyti, kas toliau buvo.

—Aš puikiai atsimenu tą rytą,—pradėjo Tamas savo atsiminimus.—Tėvas sėdęs prie krosnį, o dantysė laiko užgesusią pypkę. Motina—čia pat ruošiasi, pučia ugnį.

Čia reikia jaunu, sveikų plaučių,—sako ji.

Tėvas pažvelgė į mane ir sako: —Kai aš būvau jaunas, aš visados padėdavau motinai įpusti ugnį tėvo pypkei.

Neiškenčiau ir sakau: —Aš nebeneriu klausyti tų jūsų priekaištų. Pakakė man. Aš geriau eisiu į platųjį pasaulį ir savo plaučiais įspūsiu sau ugnį!

Čia ir prasidėjo visa istorija. Pakilo tėvas ir kad sušuks: —Eik sau po šimts pypkių! Negausi nieko mantos! Laukan iš mano namų!

Išsitraukė iš kapsiuko popierinius penkis šimtus rublių, drebtelėjo man, palaimino, bakstelėjo man kėliu žemiau juostos,—ir aš atsidiariau už durų.

—Pasiimk sau baltąjį kumelę!—iš paskos šuktelėjo tėvas. Pasiėmiau kumelę, išjoju į vieškelį. Joju ir daučiuoju.

Vos prijoju kapus, žiuriu, ten Raulas Paukštutis sėdi, tartum du kartu po dešimtį raugintų agurkų suspringęs. Prijoju prie jo ir pasigyriau, kad kišenėj turiu penkis šimtus rublių.

—O ką tu su jais veiksi?—buk netyčioms klausia Raulas. —Žiūrėsiu: joju pasaulio pamatyti,—atsakiau.

—Neišsimoka vargti!—sako Raulas.—Aš jį visą skersai ir išilgai išvažinėju, pažinau—ir galiu sutverti savąjį, kur kas geresnį pasauliuką.

—Kas tau yra? Rožė, vadinasi, atsuko užpakalį?—teiraujos lyg užjausdamas draugą. —Nieka!—kreivai šyptelėjo jis ir ėmė švilpauti.

Ką aš begalėjau pasakyti, kad jį nuraminu?

—Ve—sakau—senas priežodis: „pasaulis platus!“

—Tai jau platus,—ironingai nusijuokė Raulas.—O žmogui nėra kur žingsnio žengti. Ot, kad taip aš turėčiau penkis šimtus rublių, aš sukurčiau visai kitokį pasaulį. Tokį, koks man patinka. Tik aš visai nustumau, neturiu pinigų medžiagai nė skatiko...

Motina mokė mane, kad vargšų reikia gailėtis. Išsitraukiau iš kišenės savo penkis šimtus rublių ir atkiau juos Raului.

—Imk,—sakau, ir statyk savo naują pasaulį. Bet kad aš pats dabar lieku be pinigų, o gyventi reikia, tai tu priimk mane padėjėju ir paskirk už tai kokią nors algą.

—Trys rubliai savaitėj ir ma-

no valgis. Bet tik viena sąlyga,—ispėjo mane Raulas:—jei tu busi menkas darbininkas, aš pavarysiu!

Sudaugėm rankomis ir keliais vėmė toliau. Paėję keletą varstų priėjome prie jūros kranto augstą ir stačią uolą.

Čia Raulas ėmė aiškinti man savo planą. Išaiškino, kaip jis išmokęs visų pasaulio taisyklių ir kaip ką reikia padaryti.

—Mokyti tikrai žino, kaip atsirado saulė ir žvaigždės, koki būdu žemė sukasi ir taip toliau. Visa tai surašyta jų knygoje, kurias aš skaičiau. Čia mes turim žemę, smėlį ir vandenį. Sumaišykime juos, suminkykim, padarykime iš jų kamuolį ir, vartodami sukimosi ir traukimo jėgą, paleisime tą kamuolį, kaip planetą, į erdvę.

—O kaip bus su moterim?—paklausiau. —Ar sutiksi kuri nors, kad šitai ir Rožė, ant tos mūsų planėtos šeiminkauti?

—Moterys? Ne, brat, ant savo planetos aš tokios klaidos nepadarysiu. Pas mus nebus nė vienos moteries!

—Matyt, kad gerai tau įsi-pyko Rožė!—pamąsčiau sau ir su jo nuomone sutikau.

Pradėjome dirbti. Aš niekados taip daug nedirbdavau, kaip per tuos dvejus metus. Nešiojau ir maišius, minkiau medžiagą. Raulas važinėjo į artimiausį miestą reikalingų pirktių pirkti. Kada išleidom visus penkis šimtus rublių, mūsų planeta jau buvo gatava: visai apvali, su ežerais, upėmis ir miškais. Miškuose galėjome medžioti, o ežeruose ir upėse—žvejoti.

—Puikus pasaulis!—gėrėjau aš žiūrėdamas į mūsų darbą.—Tik mažas, nedaugiau kaip dešimt varstų aplinkui.

Užtat tobulas,—atsakė Raulas.—Ir jame nebus moterų!

Vieną gražų vakarą, naudodamiesi traukimu ir stumimo jėgomis, mes paleidome savo planetą į erdvę. Dangaus aukštybėse, netoli nuo žemės, sužibėjo nauja žvaigždėlė. Po to, ištarė tam tikrus žodžius, pakilome ir mes. Užšokę ant savo planetos pradėjome skristi, suktis apie saulę. Pristatėm sau namus, įsitaisėm gerus patalus, žodžiu, visa, kas reikia, ir ramiai beveik pusmetį laiko ten gyvenom. Man pasidarė lyg ir nuobodu.

—Raulai,—klausiu kartą jo,—o ką mes veiksime toliau?

—Džiaugsimės ir silsėsimės, o rytoj vėl eisime žuvių gaudyti.

—Raulai,—sakau,—aš noriu pasimatyti su motina... Ji bus jau visai pasenus.

—Ilgai Raulas mąstė, pagalios tarė: —Tamai, tu gali skristi žemėn, tik tai atmink: kiekvienam ne pusės žodžio apie mūsų planetą, labiausiai nei vienai moteriškai nesakyk! Prižadi man tai išpildyti?

—Prižadui!—atsakiau. Ir tuojau nuvykau žemėn. Ant žemės atsidiariau pavakary, netoli savo namų. Einu artyn, istolo jau matau mūsų sodą. Tik umai girdžiu mergaitės balsą: —Tamai, Tamai, palauk! Atsigrįžtu,—užpakaly stovi Rožė Gražiutė.

—Labas vakaras!—sakau. —Labas, labas... Vis dar po pasaulį vikščioji?

—Taip, sakau.—Ištiesius trejus metus!

—Ar kartais nematei Raulo Pakštutčio?—klausia Rožė. —Mačiau. Tik jis prašė niekam nieko apie jį nesakyti.

—Tai jam negerai klotasi?

—Jeigu sėdėti savo namuose, žiūrėti į savo laukus ir rudyti pypkę yra negera, tai gal tu ir tiesą sakai.

Rožė pradėjo tyliai verksti. —O kas ta mergaitė, kurią jis vedė?—tyliai paklausė ji. —Raulas tebėr nevedęs. Ir niekados neves. Jis nekenčia moterų.

—Tai kur jis dabar yra? —Aš prižadėjau niekam nesakyti, ypatingai moterims. —Ar jis mane dar atsimena?

—Niekados! —Kad taip, tai pasakyk jam, kad ir aš jo nebeatimenu, užmiršau visai!

Rožė apsisuko ir nubėgo. Aš priejau prie mūsų namų durų.

—Ve, Tamas! O kur mūsų baltoji kumelė?—rimtai paklausė tėvas. —Ganosi mano pievose,—atsakiau, Pabučiavau motiną ir atsisėdau vakarienės valgyti. Ant rytojaus vėl leidausi kelionėn pas Raulą. Einu sau keliu, o čia atsiveja mane Rožė Gražiutė.

—Tamai! Pasakyk Raului, kad aš visai užmiršau jį ir kad niekados niekados nei už vieno netekėsiu!

Aš tyliau. Rožė pešioja savo prijuostę.

—Tamai,—tyliai, nežiūrėdama į mane sako ji:—Tamai, manęs dar niekas ir niekados nebūčiavo. Tamai, pabučiuok mane, o paskui pabučiuok Raulą...

Pabučiavau Rožę. Tai buvo bučkis, nuo kurio mano širdis ir svetimas rankas pakliuvo.

—O dabar, Tamai, pasakyk man, kur yra Raulas? Aš dar kartą tave pabučiuosiu!

—Dar bus bučkis? Gerai. Mudu su Raulu gyvename ant šono planetos. Matai ten, dangų, šviečia žvaigždėlė? Tai mudviejų pasauliukas.

Rožė apsikabino mane rankomis. —Paimk mane su savim, Tamai. Aš ir ten tave pabučiuosiu!

—Gerai! Tik tai viena sąlyga: nepasirodyk ten Raului. Paėmiau ją už rankų, paspyriau nuo žemės ir tiesiai nuskrėdau prie Raulo namų slenkstio.

Atsargiai žvelgiu į langą. Raulas sėdi ir ruko pypkę. Ir dar aš nespėjau apsižiūrėti, kaip Rožė, sulaužius duotą man prižadėjimą, plačiai atidarė duris ir išėjo vidun.

—Geras rytas, Raulai, paukštutii!—šaukia ji jam, kaip nieko dėjus.

Tas ir akis išvertė. —O, nenaudėlis!—atsipeikėjęs puolė jis prie manęs. Dabar atsiveikink su savo gyvybe!

—Už jos atlyginimą aš pasirošęs visam kam!—tvirtai atsakiau, rodydamas į Rožę.

—Kokį atlyginimą?

—Ji dar kartą mane pabučiuos!

—Kaip? Tai tu, Tamai, būčiavai Rožę? Na, dabar tai aš tikrai užmušiu tave!

Jis atsisuko į Rožę. —Tu būčiavai jį? Gal dar žadėjai ir tekėti už jo?

Rožė palingavo galvą. Ne... Bet pabučiuoti tai aš jį žadėjau.

Labai ačiū! Akyvaizdoj to žvėries Raulo!

Aš atsukau jiems nugarą ir išėjau iš kambario, pasakęs: —Ji sako, kad tekėsianti tik už Raulo Paukštutčio!

Po bertainio valandos Raulas surado mane ežero antkrantėj. Jo akys žiūrėjo į šalį, lupos kaltai šypsojos.

—Žinai ką, Tamai,—jis pradėjo.—Rožė sako, kad čia nėra nei geros ganyklos karvei, nei šulinio kieme. Ji sako, kad netoli jos tėvo viensėdijos yra kita viensėdija. Pigiai parduoda. Tai mes ten su Rože gyvenime. Jinai taip nori.

—Tai šitaip?—piktai klausiu aš.—Sutvėrėme pasaulį. Padėjome tam tiek laiko ir medžiagos, o atėjo moteriškė ir nei dešimčiai minučių neprąžius tu apleidai savo pasauliuką, savo tvėrinį ir žmogų, kurs prie tavęs buvo taip prisirišęs. Man gėda net kalbėti su tavim!

—Jeigu tau tas pasauliukas patinka,—gerindamasis tarė Raulas,—tai tu gali pasilaikyti jį sau. Aš jį tau atiduodu.

—Labai man reikalinga ta kopusto galva! Aš važiuoju į Ameriką!—pasididžiudamas sakau jam.

Priejo Rožė. —Ak, kokią blauri vieta!—sako ji.—Nei pievos karvei, nei šulinio—kieme, nei sausų nalkų valgiui yrti. Gėda, Raulai, tuoj matyt, kad nieko neišmanai!

—Tai tiesa!—susigėdęs sako Raulas.—Mes tuoj keliaujame žemėn.

Jis paėmė Rožę glėbin, mes ištarėm burtinius žodžius ir ėmėm kilti.

—Keliauk, po šimts pypkių!—piktai paspyrė koja mūsų pasaulį, ir jis galvatrukčiais nuriedėjo į erdvių erdves.

Kai mūsų planeta išnyko iš akių, Rožė pasitenkindama nusispysojo ir tarė: —Ką, ar jūs galite pastatyti pasaulį be moters?—paklausė ji.

—Pastatyti tai mes galim, tik gyventi jame mums vieniems vyrams tai niekaip negalima!—atsiduso Raulas, ir nukaitęs pažvelgė į mane.

Diena 36c-37c (ir taksai). Vakaras 40c-50c (ir taksai).

MAJESTIC THEATRE

Monroe gat. arti State Bepertoginis Vodevilus Seštad., Sekmad. Šventėms 45 ir 22c (ir taksai). Seim. rateliams 10c (išskiriant seštad., sekmad. ir šventes).

8 Dideli komediniai aktai ir krut. paveikslai. "Kur gauni pilną pinigų vertę."

Telephone Boulevard 5052 DR. A. JUOZAITIS DENTISTAS

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 12 ryto. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Milžiniškas Balius

LIETUVOS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS

ivyks

Šeštadienį, gruodžio 16 d., 1922 m.

Mildos Svetainėje, 3142 So. Halsted St.

Pradžia 7 v. vakarą. Ižanga 35c ypatai

Kviečiame Gerbiamą Visuomenę kuoskaitlingiausiai atsilankyti į šį mūsų iškilmingą balį, kur turėsit progos linksmai laisvą praleisti, nes gros puiki muzika. Ateikit visi jauni ir seni, visi busite užganėdinti. KOMITETAS.

E L E K T R A

Sviesa ir pajieja suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves, Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Sveikas Kūdikis Suteikia Linksmumą Kiekvienai Motinai

Visi kūdikiai, jeigu tik gausa gerą maistą, turi būti sveikl ir augti stiprius. Jeigu jūs negalite žindyti savo kūdikio, tai neduokite tokio maisto, kurio jis negali suvirškinti. Jūsų pirmutinį bandymą turi būt

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

Tai maistas, kuris buvo pirmutinė pagalba per tris gentkartes kiekvienai motinai.

Iškirpkite šį pagarsinimą ir prisistokite The Borden Co., New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti. Ištęvių kalbų visai veltai ir puikią kūdikų knygą.

Reichard Piano Co.

1311 Milwaukee Ave. prie Paulina gat.

Mes parduodame visokių muzikalių instrumentus ir suteikiame geriausią patarnavimą. Atsilankykite, o busite užganėdinti.

Lietuviški Kalėdiniai Rekordai:

E 7256 Sveikas Jėzus Mažiausias Gul Šiandien. 73391 Visad Linksas. 73391 Mano mylimoji. — Polka. 73268 Batų pasibėgimas. — Valcas. 65132 Skubin prie Kryžiaus. Giesmė ir Panelė švenčiausia. — Naujalis. 73103 Gul šiandien. Linksma Diena. Įdainavo tenoras Mikas Petrauskas.

E 2356 Lietuva, Tėvyne mūsų. Tyla! Nemunėlis tėka. E 2357 Birutė. Kur banguoja Nemunėlis. E 2393 Saulėlė raudona. Jojau dieną. E 2394 Už šilingelį. Šių naktelių (Dzūkiska daina). E 3796 Bernužėli nesvolik. Esiu mamai pasakysiu.

Monologai ir Dialogai. E 1170 Smarkus vyras. Atliko A. Radzevičius ir J. Papartis. Kur bakažė sakanota. — Įdainavo M. Bradunienė. E 2342 Siuvelė. — Atliko Glemžių Pranė. Po dvigalviu ereliu. Maršas. Orkestra. E 2343 Ant vienos galvos. Atliko Glemžių Pranė. Žuavų maršas. Orkestra.

Igrojo militariška orkestra E 2527 Linksmybė. — Polka. Išdykus mergaitė. — Polka. E 3314 Dedukas. — Polka. Saldžios lupos. — Valcas.

Armonikų Duetai E 2863 Kaimiečių valcas. Linksma valcas. Švilpimo solo su orkestros akompan. E 3317 Batų čystytojas. — Maršas. Saldus bučkis. — Valcas.

Klernetas, Kornetas ir Armonika. E 3183 Rožės šaka be žiedo. — Polka. Linksma kraujo. — Polka.

SANDARA

GERIAUSIS DARBO ŽMONIŲ SA-

VAITINIS LAIKRAŠTIS, LEI-

DŽIA A. L. T. SANDARA.

"Sandara" talpina daugiausiai gyviausius politinius straipsnius gindama laisvos demokratijos idealą. "Sandaroje" telpa daugiausiai visokių apysakų, Eilių, Juokų, ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. "Sandara" bendradarbiauja įžymiausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai rašėjai. "Sandara" išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. "Sandara" kainuoja: Amerikoje \$2.50 metams, \$1.25 pusei metų. Lietuvoje \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų. Vieną numerį pažiuorėjimui siunčiame dovanai.

SANDARA

327 E Street, So. Boston 27, Mass.

Kl. Jurgelonis

ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisai 127 N. Dearborn St., Room 1111-12 Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta: 3323 So. Halsted St.

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kėrtis Leavitt St. Telephone Canal 2552

Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakarą.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekaminavo Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lokus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morka ant lengvų išlygų.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisai vidurmiesty. ASSOCIATION BLDG. 19 So. La Salle St. Room 1308

Valandos: 9 ryto iki 6 po pietų. Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St. Room 550 Tel. Central 6390

Vak. 3223 S. Halsted St. Chicago Tel. Yards 4681

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuvio Advokatas

Kambaris 306, Home Bank Bldg., Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves. Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakarą.

S. W. BANES

ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M. 1311 Rector Building 79 West Monroe Street, Chicago.

Res. 3208 So. Halsted St. Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Herman P. Haase

ADVOKATAS

609-610 Chamber of Commerce 133 W. Washington St., Phone Main 1308

Chicago, Ill.

Dr. K. P. Mizcoll, M. D. P. S.

parvažiuoja Decem-ber 20, 1922 m. i Chicago Kalėdų šventėms iš Anso-nia, Conn.

Chicagoje adresas: 2359 S. Western av. Tel. Roosevelt 7795

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaipo Lietuviai, lietuviams visados patarnauja kuoperiausiai.

M. Yuška,

3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

Phone Wentworth 209

Anglis, malkas ir kokius mes pri- statom į namus. Užtikriname geriau- sį patarnavimą.

Reikalaukit:

E. J. McQUAID,

5822 S. Racine Ave., Chicago, Ill.

PLOŠČIAI — PIGIAU NEGU UŽ PUSE.

KALEDINĖS PROGOS — DABAR.

Harto, Schaffner'o & Marx'o, Ku- penheimer'o, L. System and Ardmore ploščių rusų pačių vėliausių madų ir geriausių materijų, Diržuoti ir Pus- diržiniai, languota apačia, Ranglani ir Kimona mados. Visokių spalvų ir petrinų, vertės iki \$75. Parduodameji kaina, dabar \$32.50. Kitokio Chica- gos ir New Yorko darbo, vėliausios mados ploščiai Vyrams ir Jaunuoliams dabar \$16.50 ir augščiau.

Didelė daugybė grynų vilnų ploščių tinkamų kasdieniui ir prie darbo. Dabir \$12.50. Vyrams ir Jaunuoliams Garni- turai 2 kėlnėmis \$13.50 ir augštin.

S. GORDON,

(Pristatytojas smulkmenų prekybai) 2 Iėjimai,

1401 So. Halsted St., 739 W. 14th St.

Atdara kasdien vakarais ir septintadieniais.

Sveikatos Dalykai

Apipiaustymas.

Apipiaustymą ne vien pas žydus randame, bet pas daugelį ypač karštuose kraštuose gyvenančių tautų. Kiti apipiaustymo ne vien berniukus, bet ir mergaites. Pas mus be žydų apipiaustymą vartoja muamedonys, totoriai. Žydai apipiaustymą skaito šventu daktu. Kas neapipiaustytas, tas nežydas, tas negali būti žydų šeimynos nariu. Apipiaustymas pas žydus tai yra, taip tariant, pilietybės ženklas, tai yra jų krikštas, nelyginant. Abrahomui buvo paliepus Dievas ir pačiam apipiausti ir visą savo šeimyną su visais vergais (išviso apie 400 žmonių) apipiausti. "Ir jei koksai vaikelis nebūtų apipiaustytas ant plėvelės savo kuno, to duslia tur buti išgąsinta iš savo žmonių; todėl, kad ne pilnavojo mano derėjimą" (Moizės I.XVII.14). Tokiu būdu žydai Dievas apipiaustymą įneša į konstituciją, kurią įsai yra žydams davęs. Tuom pačiu įsai sako žydams — aš jus myliu, aš jus gelbiu, bet jus būtina turite apipiausti. Krikščionys pirmų amžių iš pradžių apipiaustydavo, tik apaštalas Povylas leido apsieiti ir be tos operacijos. Ir dabar Abisinijos krikščionys dar apipiausti. Taip išrodo apipiaustymas teologo akimis žiūrint.

Daktaras turi ieškoti kitokių priežasčių. Manyti reikia, kad ta operacija užgimusi yra daug ankščiau už Abrahomą. Laukinis žmogus belakstydamas po spigliuotus miškus, po uolynus, krūmus turėdavo ne kartą susiežinti, pasipiešinti tą atsikišusią kuno dalį. Visi žino kaip baisiai išrodo, kada ta vieta sutinsta. Nevienam turbut atsitikdavo, kad po susiežimo antgalis visiška ar dalinai pranyksta, surandėja nupuva. Toksai žmogus pasirodydavo po to gana laimingas — jam nereikėdavo sirgti tos dalies ligomis. Juk ir kitos ligos (puskai, šunvotaitės, žaidžos, nugalėdai, puliaviimai) labai tą vietą mėgsta. Taigi dar bebudamas laukinis žmogus sužinojo, kad puikia galima apsieiti be antgalio. Ne ir pradėjo jį naikinti. Vieni tik įpaukdavo, kiti įdrėksdavo, treči perskeldavo tą organą, tik ant galo žydai išmoko visiška jį panaikinti. Žydų operatoriai išpradžių antgalį nupiauja, paskui jo liekanas užverčia ant galvutės ir dar nagais perplėšia vidinę plėvelę. Kai užgija, tai antgalio visiška nepasiliepa. Butinai operatorius turi dar kraują iščiulpti ir išpiauti. Nupiautą antgalį deda į smėlį, kur jis ir pranyksta.

Dr. M. T. Strikol's
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Val. 6 iki 8 vak.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Lafayette 0263

DETROIT, MICHIGAN

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchunas pagalbininkas
(arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardon
Detroit, Mich.

DR. F. MATULAITIS,
8709 Jos. Campan Av.
DETROIT, MICH.
Ofiso valandos: 1—3 diena
7—8 vakare
Tel. Market 6234, Market 4526

Phone Cherry 6420
JOS. P. UVICK
Lietuvis Advokatas.
618-620 Ford Bldg.
Kampas Griswold & Congress gat.
Daru ir peržiūri visokius raštus. Stoją į visus teismus Detroito ir visų apieilinkė.

Klaipėdos teritorijos prie Lietuvos priskyrimo klausimu

[LIB] (Lietuvos Vyriausybės pareiškimas, padarytas 1922 m. lapkričio 6 d. Ambasadorių konferencijos specialie komisijai).

I. Ekonominės priežastys. Klaipėda tai vienintelė naturalė Lietuvos jėtis į jūrą. Neekusi šito uosto mūsų valstybės atsidurti labai sunkioje padėtyje. Ji būtų priversta arba audoties svetimais uostais, kaip antai Karaliaučiaus, arba taisyties labai nepatogiomis alygomis naują uostą. Gi kai lei pasiulijimo Klaipėdos uostui nepriklausomybės, toji neuteiktų Lietuvos valstybei nei eikalingų patogumų jos prekybai, nei tinkamų garantijų ransportacijai.

Klaipėda, atkirsta nuo Lietuvos politiniai, atsiskirtų tai at nuo jos ir ekonominėje rityje, butent savo gelžkeliais r susisiekimu. Tokiuo atveju Lietuvos valstybė, kad užtikrintų savo ekonominę plėtotę, utų priversta nukreipti savo energiją statymui naujų gelželių naujais krypsniais, geiau pritaikintais savo ekonomijos reikalams.

Reikia pažymėti faktą, kad abar esantieji Klaipėdos teritorijoj gelžkeliai, iš priežasies jos priklausymo Vokietijai, nebuvo pritaikinti prekybos santikiams su Lietuva.

Budama atkirsta nuo visos Lietuvos Klaipėdos teritorijje tik kad trukdytų mūsų alstybės plėtotę, bet ir pati urėtų atsisakyti nuo ateities erbuvio, kurs jai būtų užtikntas vienybėje su Lietuva.

Mums atrodo, kad toji prieastis verta yra ypatingo susiometimo, ypač mūsų gadyėje, kad ekonominio Euroos atstatymo klausimas visra statomas pirmo eilėn.

II. Finansinės priežastys. el savo geografinės ir ekonominės padėties Klaipėdos teritorija palikta sau pačiai nerūty pakankamai finansinių esursų, reikalingų pilnam plėjimui, kas jai būtų užtikrinta susijungus su Lietuva. Be o tie blogumai, kuriuos išsaulia vokiečių valiutos kritimas rtyti Klaipėdos teritorijoje lar kas zin kolei, gi tos sunenybės būtų nugalėtos įvedus naujus Lietuvos pinigus pamemus aukso atsarga.

III. Tautinės priežastys. Klaipėdos teritorija, taip pat kaip ir kitos žemės į pietus nuo Nemuno neatskirtos nuo Vokietijos, savo kilme ir kalba, udaro neatskiriamą (integratę) Lietuvos dalį. Vokiečių žiespatavimas sugebėjo tik dalinai germanizuoti kraštą guntį į pietus nuo Nemuno.

Klaipėdos teritorijoje vokiečių administracijai tik miesuose tepasisekė sudaryti žymesnes grupes iš vokiečių ir uvokietintų lietuvių. Tečiaus tautinių mažumų teisių užtikrinimo principus, jau įvestas tarptautinė praktikon visų Europos valstybių, lygiai ir Lietuvoje lengvai duos galimybės išrėti šitą problemą.

IV. Politinės priežastys. Sujungimas Klaipėdos su Lietuva suteiktų Lietuvos valstybei garantijos pastovumo, kuriam galėtų kenkti šita dalis lietuvių teritorijos, jeigu ji būtų palikta sau arba patektų kuriai svetimai teritorijai, kuri iš savo pusės būtų bejėgė, kad užtikrintus tam kraštui finansinius išteklius ir normalo ekonominio gyvenimo sąlygas, reikalingas jos išlikimui. Svetimų šalių reikalai, taip pat jų tranzito keliai lengvai būtų apsugoti priemonėmis derybų, paremtų dėsniiais jau visų tautų priimtais ir jau taikomais einant nutarimais padarytais vatinose konvencijose. Gi kai del kai kurių ypatingų Klaipėdos krašto skirtingumų, tie bus tikriausiai apsugoti plačios vietinės autonomijos, kuri buvo jau priimta Klaipėdos kraštui Lietuvos konsituantas.

Augščiau išdėstytos prieastys, turinčios savyje — suig Lietuvos vyrausybės nuomonės — esencijalės svarbos isingam ir pastoviam Klaipėdos problemos išsiriimui — pilai atitinka tiems motyvams, urie įkvėpė Versalio sutarties utorius. Talkininkės ir su jo isakydamos pripažinti teisėis susidėjusios valstybės, atisakydamos pripažinti teisėis vokiečių protestą prieš aktyriną Klaipėdos nuo Vokiečių valstybės, pono Clemenceau laišku iš birž. 16 d. 1919 a. savo nuomone išreiškė toiais žodžiais: "Tariamasi aštas visuomet buvo lietuvisas; gyventojų didžiama iš kilės ir savo kalba yra lietuiai; tasai faktas, kad patsiastas yra didžia dalimi vokiškas, dar nepateisintų laikyti kraštą vokiečių valdžioje, pač Klaipėdos uostas yra vietinėlis Lietuvos išėjimas į urą."

Draugai iš Lietuvos prašo literatūros

Alitas, 19—X—22 m.
Gerb. Grigaičiui,
Naujienuj Redaktoriui
Chicago, Ill.
erbiamasai!
Nors asmeniškai Tamstos neažistu, bet visgi drįstu rašyti laišką ir prašyti vieno daiklo, kurio tikiuosi brangus idėose drauge neatsisakysite pildyti.

Tamstai gerai žinomas Lietuvos darbininkų gyvenimas, y skurdas ir kova už laimingesnę ateitį. Ta kova sąmoningiesiems darbininkams vesti abai ir labai sunki, nes tamsybės aras tankiai skraido visų Lietuvos darbininkų ir garsiai kranksčia vylio, melo ir apgaudinėjimo žodžiais ir jam kol kas vyksta tas suviliojimo darbas sekmingai.

Kad tas apgaulės paukštis neturėtų Lietuvos darbininkuose pasisekimo ir visai išnykti jo kranksėjimas, reikalinga šviesos, kad jis būtų galima natyti visame nuogume ta šviesa tai — knygos ir laikraščiai, bet tik tokia literatūra, kuri netamsina darbininko

proto, bet padeda jam nusiplėsti nuo akių tamsybės skraistę. Lietuvoje socialistinio turinio knygų ir laikraščių tēra maža; iš laikraščių, tai vienintėlis kelrodys yra "Socialdemokratas" kuriam tikrai rupi nevedmainingai darbininkų kova, už šviesesnį rytojų ir proletariato klasės laimėjimas. Bet jys Amerikos broliai darbininkai, kur kas lamingesni tuo atveju už gyvenančius šiaurės okeano. Jys turite nemažą skaičių socialistinio turinio knygų ir savo dientašt "Naujienuj", tad pramėtytū kad nuo jys atlikusius — perskaitytus laikraščius ar vieną kitą knygutę, kuri jums atrodytū mažos vertės, pasiųskit Lietuvos darbininkams savo idėjos ir bendros kovos draugams, o čia bus sutikta su didžiausiu džiaugsmu ir branginama kaip didžiausias turtas. Ypatingai prašoma Alvitiečių perskaitytus laikraščius įsiųskit mums už ką busim amžinai dėkingi.

Literatūra labai reikalinga, nes darbininkai Maskvos datvų raštais penimi vien demoralizuojasi.

Čia prašau ne asmeniškai, bet L. S. D. P. Alvitio skyriaus vardu.

Su draugiškais linkėjimais,
Antanas Kašemikaitis.

"BALTIC BULLETIN."

[LIB] Tuo vardu pasirodė New Yorke mėnesinis anglų kalba laikraštis, leidžiamas Pabaltijos-Amerikos Draugijos. Numeris 1-as išėjo lapkričio 3ių 1922 metų. Po laikraščio vardu eina jo tikslas ir turinio paaiškinimas: **Žinios iš Lietuvos, Latvijos ir Estonijos.**

Įžangos žodyje randame keilius sakinius išdėstyti Pab. Am. Draugijos atsiradimą ir jos tikslą, o taip pat ir jos laikraščio atsiradimo priežastį: laikraštėlis informuos Amerikos visuomenę, kas girdėtis Pabaltijos respublikose, ką jos veikia politikoje, dailėje, biznyje, apšvietoje, ką veiką vyriausybės ir t. t.

Pab. Amerikos Draugijos nariai gauna laikraštį be jokio primokėjimo. (Adr. Baltic-American Society, 15 Park Row, New York City.

Remember our name and location

KLEIN BROS 20th and Halsted Street

DYKAI Zaislas ar saldinių maišukas kiekvienam vaikui — 7 iki 9 valandai vakaro.

Krautuvės valandos iki Kalėdų: 9:30 ryto iki 9:30 v. Atdara penktadienio vakarą iki 9:30.

DVGUBI ŽENKLELIAI KASDIEN IR KAS VAKARAS IKI KALĖDŲ. PENKTADIENIO VAKARĄ NUO 7 IKI 9

Aštuoniais žiburiai elektrinė eglaitė, įvairių spalvų burbulai, eilė, šventinė dėžė

89c

Nendrinis pastolis paparciui — 33 colių nendriniai pastoliai paparciams, apdaryti pilkais, auksiniais, mėlynais ir tt. Labai gerai padaryti; sykiu su indu vandeniu po **\$3**

85c

Vaikams mučės Vaikams aksominės mučės, antaisytos kailio papuošalais — juodos, pilkos ir tamsiai mėlynos, tik po **85c**

33c

Apręntos lėlės. Importuotos apręntos lėlės; turi miegamas akis; čėverykai ir kojiniiai, po **33c**

9c

Figų brusai, francūziški kepti figų brusai, sv.

10c

Obuoliai, Jonathan valgomie obuoliai, tuzinui

88c

Zaislinės eilės: 4 šmatai zaislinių eilių, veidrodėlis, šepetys plaukams — šukos ir drabužiams šepetys, gražiai išmuštoj dovaninė dėžė **88c**

59c

Rukmosios eilės — 5 šmatai Rukmosios eilės su padėkla; misingo ar nikel'o apibaiga

33c

Vaikams antvarkėliai; vaikams flaneliniai antvarkėliai, parinktiniais dryžiais, su apikakle ir diržu — dydžiai 2 iki 6 metų, po **33c**

MOTERIMS SKĖČIAI

plieno rėmais, baltais žiedais, kauliniais galais, po **\$1.55**

MRS. A. MICHNIEVICZ AKUSERKA
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Telefonas Yards 1119

Balgusi Akuserka os kolegės; tlg praktika usi Penn silvanijos hospitali e Pasek ungai p tarnauja rie gimtymo. Dui is rodą vi okiose li zose ir ki okiuose re aluose me erims ir merginoms.

DR. HERZMAN
18 RUSIJOS

Gerali Lietuvos žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akuserka.

Gydo aštrai ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektruos prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St. VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Telefonai: Dienomis: Canal 8110 arba 857 Nakt. Drexel 950 Boulevard 4136

3813 So. Halsted St. Val. 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

PRANEŠIMAS

Ofisas Dr. G. M. Glaser pereina į rankas žento ir partnerio Dr. Charles Segal. Visi senieji pacientai ir draugai aplaiks apžiūrėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties

DR. G. M. GLASER
Ofisas: 3149 S. Morgan St., kerta 32 St. OFISO VALANDOS: Nuo 12 — 2 po pietų, 5:30 — 7 vakare. Nedėliomis nuo 12 — 2 po piet.

Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoją 15 metų Ofisas: 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois.

Specialistas džiovo
Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų

OFISO VALANDOS: nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 1 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2880

MRS. M. WAITKIEWICZ
(Bailienė)

Akuserka 3113 S. Halsted at Tel. Blvd. 3188 Per 15 metų praksekmingo praktikavimo turio patyrimo. Pasek mingai patarnauju prie gimdymo Kiekviename atsitikime teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Daudo patarimus moterims ir merginoms veitui.

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO AKUSERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligonę ir kūdikį laike ligos.

10929 S. State St. Chicago, Ill.

Telefonas: Boulevard 7043

DR. C. Z. VEZELIS

Lietuvis Dentistas 4712 South Ashland Ave., arti 47-tos gatvės

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS X-Spinduliais

Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas Leavitt St. Tel. Canal 6222 Residencija 3114 W. 42nd St. Tel. Lafayette 4988 Val. 1—4 ir 7—9, Ned. 10—12 v.

Jei abejoji akimis, pasitark su **DR. A. R. BLUMENTHAL**

Optometristas Tel. SOUthern 6647 6447 E. Ashland Ave. Kampas 47 gat. 3-ros eilės.

Specialybės Šventėms DYKAI! DYKAI!

Sis tas Kiekvienam

Zaislai ir Lėlės ir gerai žinomi daiktai iš gražnų. Sidabriniai, Stikliniai daiktai, Peiliai, Čepio Indai, Paveikslai ir Sporto Daiktai, ir tt.

Šitos Vertingos Dovanos Kalėdoms Duodama DYKAI už

AMERICAN FAMILY MUILŲ VYNIOKLIUS

Mes užlaikom tą pačią gerumo normą savo Dovanoms taip, kaip ir AMERICAN FAMILY MUILŲ dirbimui — muilo pagarsėjusio "geriausiu naminiu muilu, kokis pasauly dirbama", nes "Kiekvienas Atomas Valo".

Ateikite į artimiausią mūsų dovanų krautuvę, 27 W. Lake St., arba 1232 W. North Ave. (Arti State ir Lake gat.) (Prie North ave. tilto)

Pigiau Pirkti Geras Muilas negu Naujos Drapanos

JAMES S. KIRK & COMPANY
Chicago

Garsinkities "NAUJIENOSE"

United-American-Lines Inc.
JOINT SERVICE WITH HAMBURG-AMERICAN-LINE

TARP NEW YORKO IR HAMBURGO
Trumpiausias Susisiekimas su Visais Portais Centralinės Europos.

Savaitiniai Išplaukimai kas Ketvergias
Nuo Pier 86 No. River, 46-th St., New York.

Kambariai su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Puikūs valgomieji kambariai, salionai ir erdvys dekal trečios klasės pasazieriams. Ant laivų HANSA, BAYERN, WUERTEMBERG ir MOUNT CLAY yra keli specialiai puikūs kambariai.

DU NAUJI 20,000 TONU LAIVAI
RESOLUTE ir RELIANCE

Išplaukia kas antrą utarninką su 1-os, 2-ros ir 3-rios klasės pasazieriais. Paskiau bus mainoma Klauskite agento **JULIUS ROTTENBERG, 260 Hanover St., Boston, Mass.**

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
8c per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.Naujienos eina kasdien, išskyrant
nedėdienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:

Chicagoje — paštui:
Metams — \$8.00
Pusmetį — 4.00
Tris mėnesius — 2.50
Dvi mėnesius — 1.75
Vien mėnesiui — 1.00Chicagoje per nešiojant:
Viena kopija — 2c
Savaitė — 15c
Mėnesiui — 75cSuvenyose Valstijose ne Chicagoje
paštui:
Metams — \$7.00
Pusmetį — 4.00
Tris mėnesius — 2.00
Dvi mėnesius — 1.50
Vien mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitų užsienio:

(Atpiginta)
Metams — \$8.00
Pusmetį — 4.50
Tris mėnesius — 2.25Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.Jaunimo
klausimas.

Jau ketetą kartų šioje vie-
toje buvo atkreipta skaity-
tojų dėmesys į darbininkų jau-
nimo judėjimą Lietuvoje. Da-
bar vėl eina "Naujienos" la-
bai įdomus Petro Balčiuno
straipsnis ("Jaunimas Lie-
tuvoje"), pasvėstas tam klau-
simui.

Butų gerai, kad protau-
jantys lietuviai darbininkai,
gyvenantys Amerikoje, rim-
tai pasvarstytų šitą klau-
simą ir pagalvotų, kas galima
juo veikti. Jaunimas, kaip
sakoma, yra žmonijos ateit-
tis. Kam rūpi ne tik šios
dienos padėtis visuomenėje,
bet ir jos ateitis, tas turi ne-
užmiršti jaunimo.

JURGIS GERVE

Skersai Lietuvą Sermągoje

(Mušų specialinio korespondento)

(Tęsinys)

Gerai žmonės emė ir išrašė iš Anglijos seną
finansininką, kuris turėjo būti prie ministeri-
jos finansų patarėjas. Jis — visą savo gyveni-
mą užsiminėjęs šiais klausimais, kaip rusai
sako, šunį suėdęs, ir tai pirmą negų jis išleisti
į Lietuvą, anglai suruošė jam specialinius kur-
sus, gerokai išreniravę, išlamdė, ir tiksliai tuo-
met teisiuntė. Aišku, kad be tiesioginės nau-
dos, tokio anglo patarėjo buvimas turėtų be-
galo didelės politinės reikšmės. Bet šit jis at-
važiuoja į Kauną. Čia niekas su juo nei šnekė-
ti nesiekia!... Žinoma, anglas, kaip anglas.
Jeigu jis jau ką dirba, tai jis yra įpratęs ir
padirbti, ir padirbti taip, kaip reikia. Kad tai
padirbti, reikia ir statistikos, reikia ir kitų ap-
linkybių, kurių iš Anglijos negi galėjo atsivež-
ti. Musiškiai gi piktnas: "tai jam to reikia, tai
jam to duok, o vėliau jis žino, ko jis nori!"
Nesulaukdamas audijencijos pas didelius ponus,
anglas špaceruoja po Kauną!... Kiek jis ilgai
taip darys, herods, ne taip sunku nuspėti...

O šit keletas finansų politikos rezultatų.
Siemet derlius Lietuvoje be galo geras. Bet
miestuose duonos stinga. Siemet Vokietijoje
jauvi neužaugo, viskas šimtais kartų pabrango,
o tuo tarpu eina duonos šmugelis iš... Vokie-
tijos į Lietuvą. Ar tai nėra mūsų finansinės
mandrybės vaisius. Jau keli mėnesiai, kaip
įvesta Lietuvoje litai, visur kainos perverstos į
litus, bet dar toks daugelis provincijų ty litų
ir regėjė nėra! Vokiečių merkei krintant, už
prekes pašėlusias kainas tenka mokėti, o litų
nėra kur gauti! Plukis žmogus į apskrities iš-
dinę 40—50 varstų ir tenai lauk tris dienas!
Juk negi visi Lietuvos darbo žmonės turi tiek
daug laiko, kiek finansų ministerija!

Tai yra vidų. Užsieny, nebekalbant jau
apie Suomius, švedus, nei Vokietiją, nei Lat-
viją, joks bankas litų nerūm, nekeičia. Aiš-

Seimo prezidiumas
neturi daugumos.

Atėjusieji iš Lietuvos laik-
raščiai aprašo pirmuosius
naujojo Seimo posėdžius.

Lapkričio 21 d. Seimas iš-
sirinko prezidiumą, ir ve-
kių apie tai patiriame faktų.
Laikinam pirmininkui (kan-
staugačiui) atidarius posė-
dį, pastatoma dienotvarkė.
Seimo pirmininko, sekretori-
jų ir k. rinkimai. Tuojau
atsistoja "darbo kuopos" at-
stovas ir pareiškia, kad jo
grupė nedalyvaus Seimo pre-
zidiumo rinkimuose. Pana-
šų pareiškimą (tik kitokiais
motyvais) padaro ir social-
demokratų frakcijos atsto-
vas, valstiečių sąjungos at-
stovas ir soc. liaudininkų de-
mokratų atstovas. Rinki-
muose sutinka dalyvauti tik-
tai "katalikiškosios" frakci-
jos (darbo federacija, krik-
ščionys demokratai ir uki-
ninkų sąjunga).

Sitos frakcijos ir išrenka
savo balsais Seimo prezidiu-
mą: kun. Bistras, gavęs 35
balsus, — pirmininku; kan.
Staigaitis, gavęs 33 balsus,
— vice-pirmininku; Ambro-
zaitis, gavęs 27 balsus, —
pirmuoju sekretorium.

Tuo būdu visas svarbiau-
sias vietas prezidiume pa-
siima vieni "krikščionys",
bet, kaip matome, nė vienas
jų nėra gavęs daugumos
balsų. Jie remiasi mažiaus
kaip pusės Seimo narių pa-
sitikėjimu.

Šitokia Seimo darbų pra-
džia negali būti skaitoma
normalinga. Reikia todėl la-
bai paabiejoti, ar tokiam Sei-
mui seksis tinkamai atlikti
savo pareigas.

NEW YORK, gr. 13. — Ex-
prezidentas Woodrow Wilson
kiek pasveiko ir su pabaiga
sų metų užbaigia savo advo-
katus partnerystę su buvu-
siojo valstybės sekretorium
Colby, kad veikliausia vėl su-
grįžus politikon.

Apžvalga

NEDARBAS ANGLIJOJE.

Anglijos darbininkai pasiun-
tė delegaciją pas premjerą
Bonar Law. Tai buvo bedar-
bių delegacija. Premjeras at-
sisakė priimti delegaciją, pa-
reikšdamas, kad tuo reikalu ji
privalanti kreiptis ne į jį, o į
atitinkamą ministeriją.

"The Manchester Guardian"
delei to sako, kad premjerui
buvo galima priimti arba ne-
priimti delegacijos. Tai esąs
jo reikalas. Bet premjeras,
nepriimdamas delegacijos, pa-
sielgė neišmintingai. Maža to,
ant rytojaus du laikraščiai pla-
čiai aprašė delegacijos žygius
ir pabrėžė, kad premjeras ne-
priėmęs tos delegacijos delto,
kad ji buvusi per daug "rau-
dona". Vienas tų laikraščių
paskelbė, kad ta žinia paenin-
ti iš oficialinių šaltinių. "Guar-
dian" sako, kad premjero elgė-
sis yra visai keistas ir nepa-
teisinamas. Jis neduoda nuo-
saves jokio rastiško atsaky-
mo, bet leidžia spaudai tauti
daryti. O spauda, žinoma, ga-
li informuoti ir visai klaidin-
gai. Tokios politikos laikė
Lloyd George'o valdžia. Mato-
ma, Bonar Law irgi nori tą
politiką pamėgdžioti. Mat, yra
saugiau, kada visuomenė tikrai
nežino valdžios nusistatymo.
Bet "Guardian" mano, kad tuo
pigiū būdu klausimo visvien
nebūs galima išspręsti. Jis rašo:

"Šia žiemą valdžiai reikės
gerai galvą sukliki nedarbo
klausimu. Vėliausiomis ži-
nomis viso užsiregistravusių
bedarbių yra 1,377,000. Ma-
ža vilties, kad greitai laiku
tas skaičius sumažėtų. Rinki-
nių metu valdžia neturė-
jo jokio aiškaus nusistaty-
mo nedarbo klausimu, iš-
ėjus priešingai bedarbių
šelpimui. Matoma, ji ma-
no tuo reikalu testti koalici-
nės valdžios miglotą politi-
ką. Bet šia savaitę įvykusi
Londono demonstracija tu-
rės įtikinti Bonar Law'ą, jog
nepriėmimas delegacijos ti-
todel jog kai kurie jos ly-
deriai buvo komunistai, ir

patarimas jai kreiptis į ata-
tinkamą ministeriją dar toli
grauz nedarbo klausimo ne-
išsprędžia. Reikia stebė-
tis darbininkų kantrumu ir
tvarka. Dviejų metų nedar-
bas neišmetė jų iš pusiau-
svaro ir jie nekėlė riaušių.
Bet netaktiingi reakcinio ka-
bineto žygiai ir jo įžiūrėji-
mas bolševikiško baubo kiek-
vienoje darbininkų demon-
stracijoje gali privesti prie
riaušių. Juo greičiau p.
Law'o valdžia rimtai ir są-
žiningai užsiims nedarbo
klausimu, tuo geriau".

SKIRTUMAS.

Parlamente esantis darbi-
ninkų atstovų skaičius toli
grauz nerodo tikros darbininkų
spėkos. Tautai ypač yra tei-
singa tose šalyse, kur įvesta
neproporcingas atsovavimo
budas. Štai ką apie tai rašo
"The Milwaukee Leader":

"Paskutiniiais rinkimais
Anglijos konservatoriai
surinko 5,750,000 balsų — ir
jie pravedė parlamentan 343
atstovus.

"Darbo Partija gavo 4-
350,000 balsų — ir ji pra-
vedė parlamentan 142 atsto-
vus.

"Vidutiniai imant, reikėjo
19,000 balsų konservatorio
išrinkimui, bet darbininkai
savo atstovą tegalėjo išrink-
ti tik 30,500 balsų. Jeigu
rinkimai būtų buvę propor-
cingumo dėsniais sutvarkyti,
tai Darbo Partija būtų ga-
vusi 261 atstovą. Konserv-
toriai, matoma, gerai apsi-
saugoje palankiais sau ista-
tymais. Bet Darbo Partija
tuo nėra susirupinusi. Jos
įtaka auga tokiu spartumu,
jog trumpoje ateityje ji vi-
sur laimės rinkimus ir suva-
rys konservatorius į ožio
raga.

"Tasys čeverykai atsidurs
ant kitų kojų.

"Jungtinėse Valstijose So-
cialistų partija turėtų kon-
grese nuo 10 iki 20 atsto-
vų, jeigu čia būtų prakti-
kuojama proporcinga rinki-
mų sistema. Vienas socia-
listų kongreso atstovas at-
stovauja vienam milijonui
rinkikų, kuomet senųjų par-
tijų atstovas atstovauja tik
100,000 rinkikų. Kitais žo-

džiais sakant, 1,000,000 rin-
kikų pravedė tik vieną so-
cialistų kongresan, o demo-
krato bei respublikono pra-
vedimui tereikėjo tik 100,000
balsų".

INDUSTRIJA TURI BUTI
REORGANIZUOTA.

New Yorke įvyko Amerikos
Mechanikos Inžinierių Draugi-
jos konvencija. Cornell uni-
versiteto dekanas ir inžinierių
draugijos prezidentas, Dexter
S. Kimball, konvencijoje pa-
reiškė, jog dabartinė civilizaci-
ja žlugianti, jeigu industrijo-
je nebus įvesta demokratijos.
Tarp kitko jis pasakė:

"Jeigu mes nepadarysime
mūsų industrinėje sistemo-
je tokių permainų, kurios
duos galimybės vistomenei
naudotis jos vaisiais ir tin-
kamiau paskirstys turtą, —
tai mes neturime pagrindo
tikėti, kad dabartinė civili-
zacija išliks. Jos kaulai bus
išmėtyti laiko dirvonuose,
lyginai taip pat, kaip ir ty
civilizacijų, kurios jau yra
pranykusios".

Prof. Kimball sako, kad da-
bartiniai industrijos lyderiai
nepajėgia suprasti tikrosios
padėties. Jie vis dar tebema-
no, kad visa gamyba yra ku-
riama tik tam, kad įvairios
korporacijos galėtų pasidaryti
milžiniškų pelnų. O tai parei-
kia, jo manymu, nuo to, kad
industrija kontroliuoja vertė-
vės, kuriems tik pelnas ir te-
rupi. Ateityje industrija tu-
rėsia kontroliuoti mokslo žmo-
nės. Tasys bus rupinamasi ne
tuo, kad pelno pasidarius, bet
visuomenės gerbuvui.

INTERNACIONALINĖS MO-
TERŲ LYGOS KONFERENCI-
JA.

Šiomis dienomis Haagoje at-
sidarė Moterų Laisvės ir Tai-
kos Internacionalinės Lygos
konferencija. Konferencijos
pirmininke liko išrinkta žino-
ma chiegecieiams darbuotoja,
Jane Addams. Pirmoje sesi-
joje liko priimta rezoliucija,
kuria reikalaujama, kad Ver-
sailės sutartis būtų iš pat pa-
matų taikoma.

Ta sutartis yra didžiausias
pasauliui slogutis, pareiškė
Vengrijos atstovė. Nepanaiki-
nus jos, mes negalime tikėtis
taikos. Savo kalbą ji baigė
šiais žodžiais:

"Mes turime turėti visuo-
tiną taiką, — priešingame
atvejuje mes turėsime visuo-
tiną karą".

Skaitytojų Balsai

(Už išrašytas žinias skiepja
nuomonės Redakcija neatsako.)

"Tėvynės" 43 num. perskai-
čiau ilgą straipsnį "Kaip gau-
nami amerikiečių dolerai Lie-
tuvoje". Del to tenka pažymė-
ti, kad pirma čia, Amerikoje,
agentas apvagia, o Lietuvoje
paštuose išvagia siunčiamus
pinigus. Štai pavyzdys. Buda-
mas Kenosho, Wis., pasiun-
čiau dėdei Jonui Miliauskui du
siuntinius, No. 251 ir 252, lie-
pos 8, 1922., paštas Luokė.
Telšių apskr., kaimas Paskel-
telis. Gavau nuo dėdės laiška,
kur jis rašo, kad siuntiniai
buvo atplėsti ir išimti 2 dole-
riai sidabriniais pinigais, ku-
riuos buvau įdėjęs padengti
lėšoms, kurias ten ekstra ima,
ir dar 12 "pican" riešutų, ku-
riuos taipjau išėmė. Sausio
mėnesy siunčiau siuntinius tė-
vui į Šaukėnus, tai vienas taip-
jau buvo išvogtas! Tas parodo
kokia netvarka viešpatuoja
Lietuvos pašto įstaigose.

S. V. pilietis Kaz. Braževičius.
Pastaba. Seseriai į Czešto-
chową (Lenkijoje) paprastame
laiške siunčiau papierinį 1 do-
lerį ir dvi atvortes. Lenkų
paštas laišką cenzurodamas ra-
dęs \$1 ant konverto užrašė:
"List, 2 karty pocztoy ir do-
lar Amer." Lenkų paštas pa-
sirodo tuo atveju sąžininges-
nis už Lietuvos pašta. —K. B.

MARMALIENE.

Kažin, ką "Vilnius" redak-
torius darytų, jei nebūtų "Nau-
jienu" ir jų vedėjų? Ką jis tal-
pintų savo laikrašty? Dabar
jam pigu — užpildo visą savo
"Vilnį" vambrijimais ant ne-
patinkamo jam dienraščio ir
jo leidėjų, ir paabigia. Tai va-
dinas dvasinis "susipratu-
siems" darbininkams penas.

Bet jeigu "Vilnius" Gasiu-
nėliai mano, kad tai ištikrųjų
yra penas darbininkams, tai
jie labai klysta. Mes, darbinin-
kai, paėmę laikraštį į rankas
norime rasti tikrai ką nors
pamokomo, naudingo, bet ką
mes randame "Vilnyj"? Nieko
daugiau kaip piemeniškus ko-
lojimus, ir pliauškimus, šlykš-
čius užsipildinėjimus ir kan-
džiojimus. Tuo būdu jūs nori-
te iškasti duobę kitam, bet,
deja, patys į ją puolate, nes
tokių besielgimų nustoja
darbininkų simpatijos, nusto-
jate ir skaitytojų. Aš patsai
buvau "Vilnius" skaitytojas,
bet beraudamas jį vien
pliauškalus ir šmeižimus sau
nepatinkamų žmonių, mečiau.
Zaunų ir gatvėj pakankamai
prisiklausai — dykai.

Dabar užėjęs pas savo kai-
myną radau ant kedės pame-
tą "Vilnį" — sako, einanti dy-
kai — tai paėmęs ir pradėjau
vartyti. No. 97. Šeštame pus-
lapy išspausdinta "filjetonas."
Skaitau. Ir biau ru pasidarė.
Tokia kvaile marmalienė, kad
stebiesi žmožius, kaip laikra-
ščio redaktorius negėda viso tai
spausdinti. Ir tai, vadinasi, dar-
bininkams pasimokinti, apsiš-
viesti!... Kaipgi! Juk "Vilnis"
vadinasi "darbininkų laikraš-
čiu"!

Mes esam darbininkai, ne ko-
ki mokslinečiai, bet jau ir
mums gėda skaityti tokias
išvilybes "darbininkiskame
laikraštyje". —Darbininkas.

Lengva Socializmo Pamoka.

Seimos etiką išplėtus iki visuo-
menės ribų.

Socialistai sako, kad kope-
ratinė valstybė šeiminei etika
— tame, kas spinesniems nebus
taroma skirtumas — bus išplė-
ta iki visuomenės ribų.

Priešininkas sako, kad žmo-
nės užgema įvairiais gabumais
ir įgemonis ir, vis viena, kokia
varka bus, šitie galybės ir ga-
bumo skirtumai apsieiks; ir
aš yra tik teisinga, kad jie ap-
ireikštų.

Socialistas nesipriešina ši-
am tvirtinimui. Jis pilnai su-
inka su socialistine filozofija.

Bet socialistas sako, kad ši-
as gabumų skirtumas nereis-
calauja ir neprivalo apsieikti
arpe visuomenės narių kovoj
tel gyvenimo lėšų, su nuoskau-
da tiems, kurie mažiaus ga-
bus.

Svarbiausiu socialistų ginčo
dalyku yra ekonominė para-
na. Socialistas sako, kad ko-
va tarpe visuomenės narių dėl
ekonominės paramos yra ne-
tikslia, nes ji bereikalinga. Jis
uaro, kad prie mūsų visuo-
meninės gamybos būdų pa-
naudojant pajėgines mašinas,
lenktyniavimas dėl gyvenimo
lėšų turėtų būti, o prie kope-
ratinio plano bus panaikintas.

Socialistas, apskritai, kalba
apie lenktyniavimo prashlinimą.
Jis sako tai delto, kad šios die-
nos kova yra ypatingai ekono-
minė kova. Ekonominės lau-
te mūsų įjegos taip smarkiai
buva įtempiamos, didelė ne-
audon silpniesiems nariams,
kad visos kitos lenkty-
nių firmos lieka antraičėmis.

Teisybė sakant, socialistas
nemano lenktynių naikinti. Vi-
nuomenės nariams įvairiais
gabumais yra platus laukas
lenktyniuoti, ne ekonominia-
ne, o kituose dalykuose, kur
"mus panaudo" joms įvairių ga-
bumų, —protinio ar fizinio, pri-
gimto, ar įgyto, nepakenks nei
vienam.

Nėra reikalo ir yra labai pra-
gaisinga lenktyniuoti dėl svei-
tatos imonių, ar patogaus gy-
venimo; šitą lenktyniavimą so-
cialistas nori panaikinti ir kol
as nebus padaryta, tikrai au-
što civilizacijos stovio žmo-
nija negalės pasiekti.

Kada mūsų kapitalistinė
varka pakeis kooperatinę val-
sybę, tasys žmonių įjegos tu-
ės atvira lauka, kur gabumas
vaisiai mūvis vieneto garbe ir
didele žmonijos nauda.

—H.—N. D.

V. RINKIMAI I SEIMĄ.

Ar Jūs girdėjote kur tokį reikalą: jau visas
mėnuo praėjo nuo rinkimų į Seimą, o dar jo-
kios žinios nėra, ne tik kas įneša į Seimą, bet
ir kiek kuri partija turės atstovų! Visą mėnesį
balsus skaito! Jeigu pas jus Amerikoje kas taip
padarytų, tai tikrai būtų pakartas už tokį sabo-
tažą! Bet pas mus — visa tvarkoj! Patys krik-
ščionys demokratai įstatymus leidžia, patys
juos pirmieji ir peržengia!

Rinkimų įstatyme parašyta, kad kandida-
tų sąrašai turi būti rinkikams išdalinti ne vė-
liau kaip prieš penkis dienas prieš rinkimus,
o aš gavau tik rinkimų išvakarėse. Kiti mano
draugai dar rinkimų pirmą dieną tų korėkčių
neturėjo! Aš gavau ne visas korėkčius (truko
trijų sąrašų), kiti gavo dar mažiau. O tuo tar-
pu prieš savaitę valdžiaus vice-viršaitis man
siulė kiek norint korėkčių iš krikščionių de-
mokratų bloko, tiesa, pabrėždamas, kad jis tai
daras neoficialiai. Jeigu rinkimuose buvo jau
tokių priemonių griebiamasi (aš jau nebekal-
bu apie pamokslus bažnyčioje ir išpažintį!), tai
tikrai stebėtis tenka, kodėl krikščionys demok-
ratai visų mandatų sau nesurinko!

O šit mitingo vaizdelis. Vienaime apleista-
me miestely "atpusky" dieną yra mitingas ir
kalba valstiečių sąjungos atstovas. Niekas jam
neoponuoja, tiklatai vienas berniokas vaikšto dro-
nia su kompanija, ir kiek tik galėdamas ap-
džia armonika. Nieko tu jam nepadarysi — mu-
gės plėčius negi samdytas! Kalbėtojo nieko ne-
sigirdi — ir publika skirstos!

Patys rinkimai, mano bent kampely, pra-
ėjo didžiausiojo netvarkoje. Ejo kas norėjo, balsa-
v, kas norėjo, dėjo balsų, kiek norėjo. Kontro-
liavo tiklatai krikščionys demokratai. Nenuosta-
bu, kad jie gavo daugumą.

Praleidę visus terminus, prierzinę rinkikus
iki kaulų, vis tik kada nors gal rinkimų rezul-
tatus išaiškinti [Jau išaiškino. — Red.] Ne be
Vaiokaičio įtakos krikščionių demokratų są-
rašais ejo šiemet tokie tipai, kaip antai Stasys
Šilingas, Kazys Oleka, Karoblis, kurie iki šiol
vis tik nebuvo šventieji. Bet svarbiausia — tai
rinkimų įstatymo aiškinimas ne ta mintimi,
kokia jis leidžiamas. Mažumos, kurių aiškiai

skriaudai įstatymas aiškinama, tuo begalinia
pasipikinto, atsisako įneiti į Seimą, krikščionys
demokratai užsispyrė nenusileisti. Dabar jie pa-
ėmė ir savo rankas ir laikraštį oficialią "Lietu-
vą" — rašo ten visokie Meškai, šmulksčiai ir
— taip toliau, ir gina savo partijos reikalus. Iš-
rinkis dabar Seimo pirmininką, kokį norės [Jau
išrinko "krikščionių" Bistrą, Red.], sudarys ka-
binetą, kokį norės, ir tikrai liaudininkus vėlei
atgaus. Juk tiklatai per liaudininkų žioplumą
krikščionys demokratai, pavyzdžiui, priėmė
tokį universiteto statutą, ir šit ką jie dabar do-
ro. Iš teologijos fakulteto jau pasidarė sau ir
humanitarinį fakultetą, steigia jau sau gamtos
fakultetą, ir netrukus bus jau antras paraleli-
nis jų universitetas, užlaikomas valstybės lėšo-
mis.

Dabar jau į Lietuvos prezidentus statoma
šios kandidatūros: Naruševičius, Leonas, Galva-
naukas, Mykolas Biržiška. Pirmieji du griež-
tai atsisako, teks rinktis iš pastarųjų dviejų (o
gal paskutinę valandą krikščionys ką nors ne-
tikėto iškiš). Kadangi liaudininkai Galvanaus-
kui nenori atleisti, kad jis jų neatsiklausęs kar-
tą sudarė kabinetą ir šleivičių nuvertė, tai
jie jo kandidatūros neremia. Vadinasi, daugiau
šansų turi Biržiška.

Krikščionys liaudininkams siulo įneiti į ko-
aliciją, o šiem naivumo niekuomet nestigo, kad
paskui krikščionis vazotis. Ypač, kad ministerio
pirmininko portfelis siuloma pačiam šleivi-
čiui. Jei ne šleivičius, tai vis viena, berods,
premieras bus kas noss liaudininkų.

Kai vakarų Eiropoj rinkimai esti, tai su-
sidėjusi nepasitenkinimo atmosfera išsilieja,
purvai nuginsta, pasidarė kaip ir lengviau al-
suoti. Lietuvoje Seimo rinkimai nei kiek tos
atmosferos nepalengvino, sukepė purvai dar
labiau sutirštėjo, krašto opozicija dar labiau
padidėjo, nes rinkimų įstatymo aiškinimu nu-
skriaustieji — pažanga, žydai, lenkai ir bolše-
vikai eina dabar iš vieno (kartas nuo karto
jiems visiems oficialiniai atstovauja Voldemar-
as ir toną paduoda!).

Perspektyvos Lietuvoje nei poilsio, nei tvar-
kos nelemia.

(Galas)

Tik 9 Dienos Lieka

Jusų Kalėdiniam Apsipirkimui
Pirkite kol sandėtas pilnas ir imkite laiko savo
pasirinkimams padaryti.

Kelios Progos Pinigams Sučėdyti:
Vyrams Ploščiai

Stori, vieni vilni, languota apacia,
3 sagomis, abysaliai segami, diržas
aplink, parinkti spalvu. Kaina
\$42.50, \$37.50 ir

\$27.50

Vyrams Ploščiai

praimtų partijų. Pasirink toki,
kurs tau tiks ir turėsi ploščiu, ku-
ris yra vertas dvigubai tiek, ką mes
prašom už jį; **\$19.50**

Vyrams Garniturai

Vėliausių madų, geros kokybės ge-
lumbės su dvejomis kelnėmis. Ši-
tie garniturai suteiks pilną paten-
kinimą, augštin nuo

\$22.50

Vyrams Garniturai, tie patys mo-
deliai vienomis keli-
nėmis, augštin nuo **\$15.75**

Vaikams Švarkai Moterims Žieminiai Švarkai

Dydžiai 4 iki 14 metų, visi dydžiai,
stebėtinai vertės, padirbti iš tibetų,
šviotų, činčilos ir kitų gelumbių.
Kainos nuo \$13.95 iki

\$4.95

\$21.75

1701-3 West 47th Street

DOVANAI SU ŠITUO KUPONU!

Vertingos dovanos DOVANAI su
kiekvieniu pirkiniumi tiems, kas atsineš
šitą kuponą.

Specialis Kalėdinis Išpardavimas

Dovana Namams

1000 GIEDANČIŲ KANARAIČIŲ IR KALBANČIŲ PAPUGŲ \$6.95

Specialiai numazintos kainos tik šia savaitę. Tikros Andreaburgo
ir Siefertio Kanaraitės Operos Giesmininkės. Populiariausi auksiniai
liežuvių giedantis paukšteliai pasauly. Visi pilnai garantuojami, kad
giedos. Paprastos vertės \$15.00. Šią savaitę po \$6.95.

Jaunos meksikėnės randongalvės papugos, garantuojama kal kalbės,
arba bus atmainytos per 3 mėnesius. Paprastai
pardavinėjamos po \$15.00, dabar **\$6.50**

MEYER'S BIRD COMPANY,
Importuotojai ir Exportuotojai. Didmenomis ir smulkmenomis.
Pardavos Skyrus 4 Augštas, 404-405
189 North Clark Street., Chicago, Ill.

VIENYBĖ

Duoda Šimet Dovanų

Visiems, kurie užsiprenumeruos du-kart sa-
vaitinį laikraštį "Vienybę" su juokų skyriu-
mi "Tarka" gaus

DOVANU

Kalendorių, sieninį, lietuviškomis spalvomis.
Knygų vertės dvejų dolerių, "Vienybės" lai-
dos.

Metams \$3.50
Lietuvon \$4.50

— Adresuokite —

VIENYBĖ

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"The Little Nurse for Little Ills"

Saule nudegus nosį
Vartok apščiui šaldančio

Meniholatum

Leigvai gydo, greitai ir
antiseptiškai.

JAUNIMAS LIETUVOJ.

(Tęsinys)

Buvo laikas, kada kunigai
tokiais "niekais" neužsiėmė.
Antai baudžiavos laikais kunigai
greta dvarininkų turėjo
savo baudžiavinius. Tuomet
žmonės buvo dalinami į ka-
rališkus, ponų ir kuniginius,
žiūrint kam jie priklausė. Ta-
da kunigams nereikėjo nė jau-
nimo, nė suaugusiųjų organi-
zuoti, nes užteko įsakyti, ir
žmonės klausė. Pylė pilavas,
davė dešimting, buvo geri, pa-
klusūs, nuolankūs ir dievo-
baimingi. Jei kas tada būtų
bandęs prieš kunigą ką nors
prieš veikti, tam galėjo kelias
dešimtis rykščių įkirsti — ir
tas tylėjo. Vėliau, panaikinus
baudžiavą, žmonės ir nemanė
ką nors kunigams netinkamo
daryti. Žmonės buvo ramūs,
todėl ir kunigai galėjo būti ra-
mūs. Kada banda ramiai čia,
tada ir piemeniui nereikia
daug bėgioti.

Bet šitas ramumas neilgai
tvėrė. Vakarų Europoje, vėliau
Rusijos miestuose, o kai kur
ir Lietuvoje pradėjo rasti vi-
sokių nenorimų, pradėjo ro-
dytis socialistai ir kitoki neiš-
tikimi žmonės. Čia ir kunigai
pajuto pavojų. Jie suprato,
kad pasibaigė ramus gyve-
nimas, gėnamos avys pradėjo
bruzdėti. Tas ir davė pradžią
kunigų visuomeniniam veiki-
mui. Visur kur tik pradėda
darbininkai bruzdėti, pradėda
organizuotis, ten ir kunigai ei-
na į darbininkų mases, nori
juos organizuoti, tiesa, savaip,
laip, kad darbininkai ir toliau
leistųsi išnaudoti, kad jie ir
toliau tikėtų tam, ką kunigai
cikiasi meluoti. Jei nebegelbs-
i rykštė, nebegelbsti net pek-
los smala, ten kunigai griebia-
si organizacijos ir kalba jau
ciek kitaip, bet vis tam pa-
šiam tikslui, kad darbininką
ir toliau išnaudojus.

Bet kam jaunimas eina į
klerikalinę organizaciją?

Čia ir yra visa darbininkų
jaunimo nelaimė. Paimti Lie-
tuvos miestelius. Juk be ku-
nigo kitur nėra kas galėtų ko-
kią organizaciją vesti, kas ga-
lėtų koki judėjimą sukurti.
Kas atneš į tokį miestelį nau-
ją mintį?

Ir todėl jaunimas, neturėda-
nas kur dėtis, eina ten, kur
juos kunigai kviečia. Kunigai
juk skelbia tokius puikius
dalykus, jie taip puikiai įkal-
binėja be to taip baisiai nu-
miešia visokius "socialistus be-
dievius". O jau įsitraukus į
organizaciją, sunkiau paskui
bėra surasti tikrą kelią.

Kad dailis darbininkų jauni-
mo nueina prie klerikalo, prie-
tasties reikia ieškoti tame dar,
kad Lietuvoje nėra nė stipraus
suaugusių darbininkų judėji-
mo. Per tai toks Lietuvos
darbininkų klaidžiojimas. Tik
atsilikusioje Lietuvoje kunigai
taip be drovos gali darbinin-
kus apgaudinėti. Pavyzdžiui,
dažnai tie /patys žmonės va-
dovauja ir darbininkams ir ūki-
ninkams...

Seniau kunigai kovojo rykš-
tės, vėliau peklos, o dabar
žvalgybos ir demagogijos pa-
gelba. Visais laikais jie skelb-
dami Dievo žodį turėjo ome-
nyje savo storos kišenės rei-
kalą ir šandieninis klerikali-
nis judėjimas turi savo šaknis
ne danguj, bet grynai mate-
rialiuose žemės dalykuose.

Po pavasarininkų eina jų
vyresni broliai ateitininkai.
Taip vadinasi katalikų moks-
leivija Lietuvoje. Jie skelbia
šalia "Dievo ir tėvynės" dar
"Atnaujinti viską Kristuje".
Bendrai, moksleivija dažniau-
siai eina su buržuazija ir tas
yra suprantama, nes mokslei-
vijai kaip tokių netenka ves-
ti tos kovos, kuri iš darbinin-
ko daro socialistą. Jei seniau
musų moksleivioj daug buvo

PETRAS BALCIUNAS.

Tai jau kiek kitoks jaunimas.
Jei pavasarininkai yra vienos
pasenėjusios katalikiškos dog-
mos vergai, tad "bešaliai"
kratosi to; jei pavasarininkai
eina kultūrinio ir politinio
žvilgsniu ant kunigų pavadžio,
tad demokratiniis jaunimas
kultūros srity skelbiasi esąs
laisvas. Jei paklausti koki
"bešali", ar jie kovojo su ba-
nyčia, su tikybiniais prietaisais,
su klerikalizmu, tai išgirs da-
nai atsakymą, kad jie esą su-
siorganizavę ne kovai, bet ty-
rimui; jie nori ne griauti, bet
pažinti. Taip pat ir politikoj
šitie jaunuoliai nori pirma "iš-
tirti", o jau vėliau prisidėti.

Stipriausia šito jaunimo or-
ganizacija yra "Lietuvos Jau-
nimo Sąjunga". Laikraštis
"Jaunimas" eina kaip priėdas
prie "Lietuvos Ūkininko" Lie-
tuvos Valstiečių Sąjungos or-
gano. Ankštas ryšys tarp
"Lietuvos Jaunimo Sąjungos"
ir "Lietuvos Valstiečių Sąjun-
gos" neleidžia spręsti, kad ši-
toji organizacija būtų taip jau
"bešali", o abiejų organizacijų
žmonių bendradarbiavimas
verčia galvoti, kad "bešališ-
kumas" čia reikalingas tam
tikram šališkumui pridengti.
Ir taip iš tikrųjų yra. Kada
šitie žmonės kalba apie kitas
jaunimo sroves, tai jos jiems
nepatinka dėl jų šališkumo, o
to nepastebi, kad ir jie ki-
tiems dėl savo šališkumo ne-
patinka.

Ir ištikrųjų kas gali būti be-
šališkas? Ar jaunas darbi-
ninkas, paimsim kokiam ama-

te, gali būti bešalis, kada jam
kas diena reikia po 12 ir dau-
giau valandų dirbti? Čia to-
kiam jaunuoliui nėra laiko tir-
ti, ar tas teisinga, ar neteisin-
ga, ir jis tą be tyrimo žino.
Paimkime darbininką iš ko-
kio lietuviško fabriko, arba
jaunuosius samdinkus prie
žemės ūkio. Tie visi jau tuo
pačiu, kad jie yra darbininkai
yra viensaliai, jie jaučia prie-
šą prieš save, todėl gyvenimas
juos verčia kovoti, o jei kovo-
ti, tai reikia kovos organizaci-
jos, ir tokios "bešalės" negali
užtekti. Tik tas gali būti be-
šalis, kas gyvenime užima to-
kią vietą, kur jis yra apsaugo-
tas nuo puolimo ir jam nere-
ikia vesti tos prozaškos ko-
vos, kuri yra vadinama bui-
ties kova, o šandieninėj vi-
suomenėj priima klasių kovos
formą.

Jei "bešalis" jaunimas sako,
kad dvasios srity turi būti
pilna laisvė arba kitaip tariant
nieko nebūti, tad jie tyčia tą
sakydami užsimerkia prieš gy-
venimo faktus. Juk pirm ne-
gu kovot ir už tuos menkus
pilvo reikalus, reikia galvoj
juos apgalvoti, tie visi ekono-
miniai žmogaus reikalai ver-
čia žmogų apie juos galvoti,
ieškoti išeities. Iš to kyla visas
minčių kompleksas, gema ide-
jos ir t.t.

Aišku, kad jei žmogus yra
kitokioj ekonominj padėtyj,
tai ir jo mintys, jo kovos pla-
nai bus kitoki.

(Bus daugiau).

JEI SUAUGUSIEJI

kurie yra sumenkę sveikata ir be upo žinotų gau-
sios, maistingos

SCOTT'S EMULSION

stiprumą atgaivinančią pajiegą, tai jie nebandy-
tų apsieiti be jos sveikatą atitaisančios pa-
galbos. Gausi vitaminais Scott'inė pagel-
bėjo tukstančiams kūno sveikatą atgauti.

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

22-29

Nuo Rytojaus atdara iki Kalėdų

NAUDINGOS DOVANOS VYRAMS.

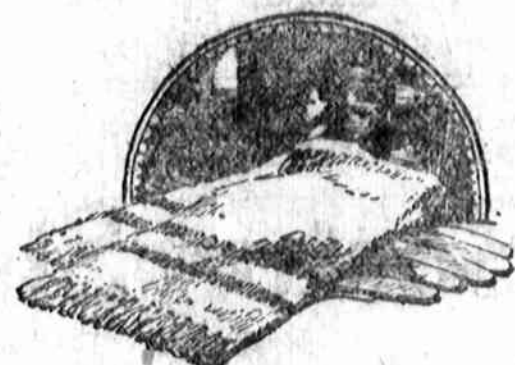
PLOŠČIAI

\$25 \$35 \$45

Ploščiai stovi augščiausiai naudingų dovanų
sąrašė. Ar tai bus dovana sau pačiam ar kam
kitam, tamsta turėsi gerą numanymą pasi-
rinkdamas vieną Klee kokybės ploščių. Jie
yra padirbti su apačiomis iš gražių gelumbių,
išmintinai Raglan, Klavicle ir Ulsteriniai mo-
deliai.

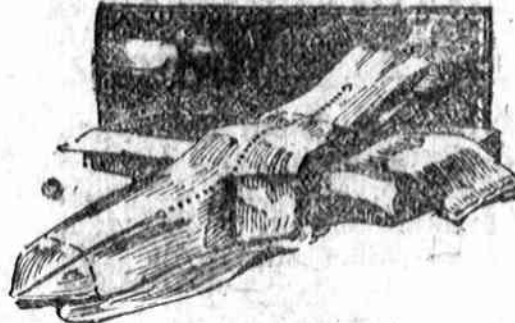
KLEE BROS & CO

Milwaukee ir Ashland Aves DVI KRAUTUVES Belmont ir Lincoln Aves

ŠALIKAI

Puikius rinkinyje gražių angorinių
vilnų šalikų įvairių naujų at-
šviusių **\$1.50**

KOJINIAI

Vyrams grynai šilkiniai kojinių
visokių spalvų. Tyčia storos rusiš
siuloma nepaprastos **59c**

**NAMINIAI AP-
SIAUSTAI**

Puikius apsiaustai, didelėme įvai-
rumė gražių madų ir petrių. Mu-
sų nepaprastos ver-
tės yra **\$9.00**

Jis linksmas, nes turi

BAMBINO

Vaisiženklis Reg. S. V. Pat. Buro

Kudikiai mėgsta jį!

Jie prašo daugiau!

Bambino yra geriausia gy-
duolė nuo užkietėjimo, die-
gimo ir kitų vidurių sutrikimų.
Veikia greitai ir visiškai. Jis
yra geriausias kudikių drau-
gas.

35c. aptiekose arba už 40c.
prisiunčiame tiesiai iš labora-
torijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

DYKAI

Reumatižnu sergantiems

Mes turim naują bu-
dą reumatizmui gydy-
ti, kurį mes pasiūsim
apmokėtu siuntimu i
kiekvieną šito laikraš-
čio skaitytoją namus,
kuris parasyš mums
apie tai. Jei turi skau-
smus raumenyse, ar sa-
nariuose, jei jie yra su-
stirę, ar jauti opumą,
jei kankina skausmai
prie kiekvienos oro at-
mainos, tai čia tavo
proga išmėginti naują, prastą budą,
kuris pagelbėjo šimtams. Net jei ta-
vo liga būtų užsisenėjusi ar nepasi-
duodanti, vis viena, ar butum sirges
vienus metus, ar dešimtį, ir butum
veltai išmėgines viską. Mes prašom
parašyti mums tuojaus ir paprašyti
šito prasto vaisto, o mes pasiūsim jį
išbandyti DYKAI.

DYKAI MUSŲ LĖSOMIS.
Mes neprašom, kad tamsta siųstum
mums pinigų, priėmęs tik savo pa-
vardę ir adresą. Mes tuojaus pasiūsim
tamstai išmėginti dykai, apmokėtu
siuntimu, rupestingai musų supakuo-
tą, kad išmėgintumei musų lėšomis.
Šimtamys yra pagelbėję šitas prastas
naminis budas. Nepaprastai šitas die-
lės progos, jei sergi reumatizmu bent
kiek. PARASYK ŠIANDIEN.

PLEASANT METHOD CO.,
DEPT. X-1.

3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

CATARRH OF THE STOMACH

YOU CAN'T ENJOY LIFE
with a sore, sour, bloated stom-
ach. Food does not nourish.
Instead it is a source of misery, causing
pains, belching, dizziness and head-
aches.

The person with a bad stomach
should be satisfied with nothing less
than permanent, lasting relief.

The right remedy will act upon the
linings of the stomach, enrich the blood,
aid in casting out the catarrhal poisons
and strengthen every bodily function.

The large number of people who
have successfully used Dr. Hartman's
famous medicine, recommended for all
catarrhal conditions, offer the strongest
possible endorsement for

PE-RU-NA
IN SERVICE FIFTY YEARS

TABLETS OR LIQUID
SOLD EVERYWHERE

Pinigai

iš

**Waukegano
LIETUVON**

Geriausia siųsti
per

J. E. Bruzevičiū

Taipgi geriausias
ir nuoširdus patar-
navimas visokiuo-
se reikaluose.

**Waukegan
Pharmacy**

J. E. Bruzevičiū
aptiekorius

705 S. Sheridan Rd.
Waukegan, Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

MOKYKLOS SALA.

Čekiškė. — Jau iš lapkričio mėnuo, o Čekiškės valsčiaus mokyklos vis dar šala be malkų. Girdėti, kad aplinkinės mokyklos irgi tokiam padėjime. Viršaitis tur orderius iš miškų urėdijos, kad malkos atleistos, bet girininkai neduoda kirsti, nes esą dar nenustatytos miškų departamento kainos. Jei girininkai ir gaus leidimą išduoti mokykloms malkų, tai kasžin apie Kalėdas ar gausim. Ar gali mokyklos taip ilgai laukti?

MIESTO ATSKYRIMAS.

Pasvalys. — Pasvalio apskritys seimelis spalio 28 d. svarstė, ar galima Pasvalio miestą atskirti nuo valsčiaus ir duoti atskirai atvyditi. Buvo nurodyta, kad Pasvalio miesto gyventojų yra apie 3,000; butent apie 700 žydų ir 2,300 krikščionių, tame skaičiuje ir išėjo į vienkiemius ukininkai. Nutarta miestas atskirti nuo valsčiaus.

KULTūros Darbas.

Šiauliai. — 1922 m. lapkričio 11 dieną įvairių įstaigų tarnautojų profesinė sąjunga „Plunksna“ (Dainos sekcijos pastangomis) surengė kultūrinį vakarėlį, butent: paskaitai apie muziką su demonstravimų muzikalių veikalių, parašytų įvairių autorių, pradedant septyniolikto šimtmečio, baigiant pradžią dabartinio šimtmečio.

Buvo paskambinta iš klasiškos muzikos veikalių ir iš liaudies dainų įvairių tautų, kaip tai: — Aigiptėnų, Armenų, Sarmų, Italų, Prancūzų, Lenkų, Rusų ir Norvegų.

Prelegentas aiškino, kaip reikia suprasti muzikos turinį ir kokią laikotarpį ir kiek yra pažengta muzikoje; taip pat sakė, kad muzikoje glūdi ir pačių jų (veikalų) autorių gyvenimo aplinkybės, ir kad sulig to muzikaliuose veikaluose atsispindi veikalo švelnumas, lygumas ir kietumas arba jų as-trumas.

Šioje paskaitoje labai ryškiai pasižymėjo du dalykai, butent: autorius rašo tą, ką jaučia arba pergyvena ir antra, kad lenkų muzikalė dailė, kuri tik yra pabudavota — visur sukasi tik apie jų tautinį šokį „mazurką“. Pralegentas pasakė, net ir jų (lenkų) bažnytinės giesmės yra surištos su „mazurkos“ pamatu.

Viską aiškino ir demonstravo sąjungos „Plunksnos“ (Dainos sekcijos) vedėjas — profesorius Gaubis.

Tarpe paskaitos buvo ir dainų-solo. P-lė Norvaišytė sudainavo dvi rusiškas ir vieną čekoslovakiską liaudies dainelės, o p-lė Garčienė — tris lietuviškas dainelės.

Apie lietuviškus muzikos kurinius pralegentas nieko neaiškino; turbūt atidėjo kitam kartui; nes pastaruoju tarpu jau ir taip paskaita užsitęsė iki pusės dvylikos valandos nakties. Po paskaitos sekė šokiai ir žaislai. Geistina daugiau tokių vakarėlių. — Gluosnelis. [S.-d.]

JONISKIS (Šiaulių apskr.)

Čia yra tikras krikščionių demokratų kraštas. Nors stambieji ukininkai ir sako, kad dar nevisai krikščionių demokratų viera turinti viršų. Vienas piemenukas stojo prie ukininko nuo vasario mėnesio iki ganojimo laiko. Ganyti alga buvo sekanti: 1 puras rugių, 1 puras miežių, 1 puras bulvių sodinti ir 250 rublių pinigais. Sniegas užsnigo, ganyti nebereikia. Atidavė jaus, 250 r. motina nebeima, sakydama,

kad už juos nebegalima nei pusės aršino molo nupirkti ir prašė tegul moka tikrais lietuviškais pinigais. Ukininkas davė 30 centų, sakydamas, kad ir 5 centų yra per daug. Tokių atsitikimų dabar yra labai daug.

Padienų darbininkų padėjimas irgi negeresnis, pav.: vyrui moka į dieną 2 litu. Tuo tarpu rugių centneris kainuoja 15 litų, 1 svaras lašinių 2 litai. Tai darbininkas turi dirbti 3 1/2 dienos, pakol nupirks 1 centnerį rugių arba pusantro dienos, pakol nupirks 1 svarą lašinių. Dar būtų pusė bėdos, jei darbo būtų kiekvieną dieną, bet jo nėra lauko darbams pasibaigus. Nors ir tikrų lietuviškų pinigų susilaukė, bet darbininkas vis šildo neduogiau už svetimtautiškas vokiščių markes. [S.-d.]

Uždarymas Profesinės Darb. Sąjungos.

Šiauliai. — Apskritis komisija draugijoms registruoti uždarė vietos darbininkų profesinę sąjungą. Valdžia uždarė tą darbininkų organizaciją tik todėl, kad jos pagalba darbininkai socialiai pavalgydavo ir galėjo nors pusbadžiais misti. Be jos būtų buvę dar striukiau, nes organizuoti darbininkai galėdavo streikuoti ir tuomi priverstų darbdavius duoti geresnį atlyginimą. Dabar gi atėmė paskutinį darbininkų ginklą ir atidavė juos pilnai globai darbdavių. Krikščionių demokratų valdžia padėd išnaudotojams-darbdaviams čiaulpi darbininkų kraują ir tyčiojasi iš jų organizacijų.

Valdžios agentams senai gadinio akį profesinė sąjunga. Pagaliau susilaukė tos valandos, kuomet turėjo progą prikišti.

Spalio 22 d. prof. sąjunga sušaukė mitingą brangenybės klausimu. Be ko kita buvo pasiūlyta ir priimta rezoliucija politinio turinio. Tai vienas motyvas, kurio dėlei uždarė sąjungą. Kogi kalta toji darbininkų organizacija, jei kažin koks žmogus pasiulė tą rezoluciją, o priėmė pašaliniai pripuolamai susirinkę žmonės? Jei valdžia matė toje rezoliucijoje ką priešvalstybinio, turėjo traukti atsakomybės tuos žmones, kurie ją priėmė, bet nežadėdami profesinės sąjungos nieku nenusikalčiusios. Be to valdžia prikišo del sąjungos antspaudo. Mat sąjungos įstatatai nenumato antspaudo, o faktiniai ji buvo. Bet ir del to sąjunga nekaltą — už tai atsako valdžia.

Po minėtojo mitingo apskrities viršininkas ieškojo priekabių sąjungai uždaryti. Tačiau nereikėjo jam ilgai galvoti, nes jo šefas — Viliečių Apsaugos Departamento — Direktoriaus prisiuntė žvalgybos su-cinktą apkalbinimo medžiagą ir pasiulė uždaryti.

Kas gi toliau daryti? Pirmausia valdžia privalo tuoju paduoti skundą apygardos teismui, kad atmainytų komisijos nutarimą. Bet darbininkai jau dabar turėtų steigti naują sąjungą ir pasakyti tiems ponams, kurie iki šiol stovėjo sąjungos priešaky, kad jie pasitrauktų su savo politiniu kromeliu šalin ir neduotų progos valdžiai kištis į sąjungos reikalus. Buvusios profesinės sąjungos vadai nemazai prisidėjo prie jos sugriovimo. Darbininkai turėtų tą atsiminti.

J. Kairionis [S.-d.]

Iš Jurbarko į Kauną per 15 valandų garlaiviu.

Spalio mėn. 29 dieną 6 valandą ryto išplaukė iš Jurbarko garlaivis „Rambynas“. Keleivių upas buvo gana ramūs, tik, nelaimė pakeleivių, prie garlaivio prisikabinę 7-nios valtyt tropininkų, kurie grįžo iš Smalininkų nuleidę medžius. Šie žmonės, kurių, rodos, buta 23 vyrai, visų ramybę ir upą sugadino. Vilkų balsais kaukdam, virstami aukštyn kojomis užgavo kelias moteris, kurios turėjo mažus kūdikius ant rankų. Tarpe keleivių pakilo panika. Moteris pradėjo verkti, mažulėliai vaikučiai klykti ne savo balsais, bet šie niekšai neatkreipė dėmesio į riksmą keleivių. Buvo prašyta kapitono, kad šis nuraumintų triukšmadarius. Kapitonas atvykęs į keleivių kajutą, paprašė jų mandagiai, kad tokių ne-

malonumų nedarytų ir pareiškė, kad prašys keleivių vardu palaikyti ramybę, nes čionai ne smuklė, bet keleivių garbais. Nespėjus kapitoniui užbaigti savo kalbos, tuoju vienas iš niekšų nukeitė jo kapi-tonui kumščia krutinę. Kareiviai užstojo už kapitono ir protestavo prieš tokį elgesį. Tuomet jau šie virto tikrais „jurių piratais“: pradėjo švaistytis su peiliais ir buteliais. Puolė ant kareivių. Užstojus už kareivius Vandens kelių tarnautojams, šieje puolė visų smarkumu ant tarnautojų su buteliais. Keleiviai bėgsi nusigando, moteris verkė, vaikai klykdam glaudėsi prie motinų. Nemuno pirmosios žemės vadui pabėgus ant viršaus ant komandos tilto, „piratai“ jį vijosi su kirviais, kuolais ir malkų pliauskomis šaukdam: „Kam žvorovali peniandze, vėsiškich poram-biem na kavalki.“ Ačiū minėto draugo vikronui jam pavyko savo gyvybę apsaugoti nuo „piratų“. Pamačius, kad su „piratais“ bus riestai, buvo sumanyta grįžti į Vilkiją, nuo kurios buvo garlaivis nukelia-vęs 5-kus kilometrus. „Piratai“ visu smarkumu puolė ant komandos tilto, bet pastangoms vandens kelių tarnautojų komandos tiltas likos ap-saugotas. Kapitonas numušus, vandens kelių tarnautojai patys valdė garlaivį. „Piratai“ puolė prie inkaro, kad nuleid-dus inkarą į vandenį ir juomi sulaukius garlaivį, tik ačiū jų nesugebėjimui nuleisti inkaro, garlaivio nepasisėkė sulaikyti. Tuomet jie puolė prie mašinios. Mašinistui duris užleidus „piratai“ į mašiną įsilaužti negalė-

jo, tai nors per langą mėtė į mašiną malkų pliaukas, kad sugadintų mašiną. Duodant švilpukų signalus, plėšikai kuolais daužė švilpuką, kad jį numušus ir kad paskiaus negalima būtų pagalbos šauktis. Bet vargais negalais pasisekė Vilkiją pasiekti. Pribuvusi milicija paėmė 9 vyrus iš šių „piratų“. Žmonės buvo labai patenkinti ir atgynusiam keleivius nuo „piratų“ draugui Me-nelgai reikė didžiausios pagalbos, už keleivių garlaivio sutrukdymą. Visuomet garlaivis iš Jurbarko į Kauną parvykdavo 9 val., o dabar net 15 valandų prisiėjo keliauti. Tai dar ne visa: dar jie grėsė garlaivio paskandinimu. Jei tai būtų jiems pavykę padaryti, būtų buvę kelios dešimtys žmonių aukų. Valdžia su „piratais“ nenori kovoti, tik su darbininkais, kurie visuomet

L. KLEIN
Halsted, 14th & Liberty
COME OUT OF THE BEATEN PATH

KALĖDOS TIK UŽ
9 DIENŲ

Nancy Grigaliūnaitė, num. 387
musų lietuvių
pardavinėtoja.

Gal jokių kitų metų laikų šeimynos išlaidos nėra tokios didelės, kaip artinančios metinės šventės Kalėdoms. Bet — šitos išlaidos žymiai sumažėja pas L. Kleiną, kur randama naudingos ir gražios dovanos Kalėdoms labai ekonomingomis kainomis. Čia rasite puikias ir tinkamas dovanas savo draugams ir mylimiems, kuriomis jie galės džiaugtis ir jus išlaidos nebus jums per daug sunkios.

Dovanokite savo draugams reikmenis asmens ir namų užlaikymui gerame ir smagu.

Pas mus ypatingai patogu pirkti

Lininės Prekės
Sidaubriniai Daiktai
Virtuvės Reikmenys
Sveteriai, ir k.

Rubų skyrius ištaisytas antram aukšte. Atėję klauskite lietuvių pardavėjos num. 387. Ji jums mandagiai ir gražiai visame patarnaus.

Tėmykite mūsų langus!

Puikiausi Kalėdoms Dovana

Kalėdoms kokią dovaną suteiksiu savo mylimai ypatai?

UO klausimu nereikia Jums ilgai galvos sukti. Puikiausi dovana, kuri nebus numesta ant rytojaus, o kuri prisimins jam ar jai kiekvieną dieną, dovana, kuri atneš jam ar jai daugybės žinių, pamokinių ir gerovės, dovana, kuri bus daugias apvertinta, negu kokia kita dovana — yra dienraštis NAUJIENOS. Kalėdoms dovanų išrašyk savo draugui ar draugei Amerikoje ar Lietuvoje Naujienas visiems metams.

Užrašydami Naujienas kitam kaip Kalėdų dovaną, parašyk mums kad tai Kalėdų dovaną, tada mes pasiūsdami Naujienas prieš Kalėdas pasiūsdime Jus draugui ar draugei gražų Kalėdinį pasveikinimą su pranešimu, kad Naujienos eis jam ar jai per visus metus (ar pusę metų) kaip Jūsų dovana.

Užrašydami Naujienas kaip Kalėdų dovaną, vartok pridėtą čia kuponą.

NAUJIENOS

KUPONAS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Prašau siuntinėti Naujienas sekamai ypatai ir pasiūsti Kalėdinį pasveikinimą nuo manęs su pranešimu apie mano dovaną. Čia prisiunčiu \$7.00 apmokejiminiu metinės prenumeratoro (arba \$4.00 už pusę metų).

Xpatos vardas ir pavardė

Adresas

Siuntėjo vardas ir adresas

THE BABY STORE

1656 W. 47th Street.

Didelė Šranka

Motery, vaikų ir kudiųkų aprėdai Krikštui Rubai Kudiakams musų specialumas. Kokybė ir kainos tinka mas. Patenkimas garantuojama. Vieną ženkli dūdam su 10c pirkinium. Pusė dydžio knygelės — 500 ženklių pripildo ją.

H. H. VON SCHLICK

Žmogus, kuris gelbsti sergantiems pasveikti.

Dvidešimtis metų atgal aš pasakiau sergantiems, kad mano Bulgariškoji Arbatą Kraujui pagelstoj gamtai pralinti vidurių užkietėjimą, išvartų nuodus iš inkstų, pasaldina skrandį ir vidurius ir pagerina kraują.

Aš pasakiau jiems, kad mano Bulgariškoji Žolė Arbatą geriamą prieš guliant padeda pravartyti peršalimą ir padeda jiems apsaugoti nuo posargų ir pneumonijos.

Šiandien milijonai žmonių vartoja Bulgariškąją Žolę Arbatą kaip miediamą šeiminių vaistų namuos.

Gausus svai išvirti iš šaknų, žievių, seklių, lapų, uogų ir žiedų, geriant kartą ar du savaitėje padeda kiekvienam būti sveiku.

Aptiekininkai džiaugiasi, kad turi ją sergantiems pas save, nes žmonės, kurie vartoja Bulgariškąją Arbatą Kraujui sugrįžti į namuos.

Tik paprašyk jos pas aptiekininką šiandien, arba aš pasiūsiu apdaru su siuntimu vieną didelę šeimino dėžutę už \$1.25, ar 3 už \$3.13, ar 6 už \$5.25.

Adresas: H. H. Von Schlick, president, 25 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

DR. A. MONTVID

Atstovė Gydytoja ir Chirurgė
25 E. Washington St.
Londono angl. 10 10 10
"Valenbon" Central 936
1824 Wabansia Ave
Londono angl. 6 10 8 10
Residencijos tel. Kertze 7711

DR. P. ŽILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179
VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Residencijos Tel. Fairfax 5574
Chicago

M. Burokienė, Nūrsė
5141 So. Halsted St., Chicago.

Nature Cure Institute

DR. J. A. VELONIS
Osteopaths, Chiroprats,
Naturopaths
Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisėmusias, be vaistų ir operacijų, — naujaisiais būdais.
4225 Archer Ave. — Brighton Park.
Theater Bldg., 2-ros lubos.
Valandos: nuo 9 iki 12 dienų.
Nuo 6 iki 8 vakarais.
Nedėdieniais nuo 9 iki 12.
Tel. Lafayette 5698.

PLUNKSNOS

Mes parduodam visokias importuotų ir naminių plunksnų bei puikių kokybės. Mes parduodame pilnus, prieglaubas ir mes dirbame patalus. Plunksnas atnaujiname. Musų kainos yra žemiausios mieste. Prašome ištirti.
SUPERIOR FEATHER & DOWN CO.,
1833 South Halsted Street,
Telefonas Roosevelt 8430.

Kas Dedasi Lietuvoj

Mokyklų padėtis.

Kedainiai. 1922 m. lapkričio mėn. 1 d. įvyko Kedainių apskrities mokytojų konferencija. Vienbalsiai jos priimta ši rezoliucija: vaizdžiai piešianti mokyklų padėtį ir jų šeiminkus.

"Kedainių apskrities mokytojų konferencija, įvykusi 1922 m. lapkričio m. 1 d., apsvačius materialę mokyklų padėtį, konstatuoja, kad: 1) ko ne visos mokyklos veikia netinkamuose butuose, 2) nežiurint mokytojų reikalavimų ir tie butai neberemontuojami, 3) mokyklos beveik neturi reikalingiausių mokslo priemonių ir baldų, 4) didesnė mokyklų dalis neaprupinta kuru, — malkos kad ir duodamos, tai šlapios, nepaistytos, mažai kurui tinkamos, 5) dėl savivaldybių nustatytų mažų algų prie mokyklų nėra sargų; mokytojai (jos) patys turi piaustyti malkas, šluoti mokyklas ir abelnei eiti sargų pareigas.

Dėl šių priežasčių mokyklos negali atlikti savo uždavinių švietimo srityje. Vietos savivaldybės vienos nenori, kitos nemoka mokyklų ukiu rūpintis. Tokia padėtis gresia pilnų jaunos dar silpnutės mokyklos iširimu. Todel mokytojų konferencija, nutarė: 1) kreiptis švietimo Ministerijon prašant jos įstatymo kėliu nustatytų mokyklų ukiu aprūpinimo normas, 2) kol tas įvyks, prašyti Kedainių Apskrities Valdybos, kad ji verstų vietos savivaldybes uoliau mokykloms rūpintis, 3) prašyti savivaldybių, kad jos skirtų mokyklos lėšų neakvotų kitiems reikams, 4) kelti spaudos mokyklų padėties klausimus."

Konferencijos pirm. (parašas) Nariai (keturiolikosimintys keturių mokytojų parašai).

CHICAGOS :: ZINIOS ::

DIDELIS BANDITŲ LAIMIKIS.

Išplėšė vidurmesčio ofisą. Užvakar vakare du banditai įėję James E. Harrison' o daimontų vertėivos, raštinės, 707 kambario Chicago Savings banko name, ant kampo State ir Madison gatvių. Juodu surišo Harrison'ą užkūno jam burną, nukapoję telefono vielas ir pabėgo pasiglemžę už \$100,000 vertės daimontų, auksinių daiktų ir platinuotų daiktų. Apart to jiems teko \$2,000 pinigais. Tai gi banditų laimikis siekia \$102,000.

Banditai dirbė taip greitai, kad visą plėšimo darbą atlikę ir mažiau negu penkias minutes laiko. Plėšimas įvyko tuoj po penktai valandai, kuomet esti didžiausias susigrudimas vidurmiestyje. Plėšikams pabėgus, Harrisonui tuoj pasisekė pasiliuosuoti. Jis greitai raportavo policijai, kuri pribuvusi nieko nebesurado. Banditai jau buvo nubėgę savo keliu.

Harrisonas tapo nugalėtojas slapstosios policijos biuras ir perklausinėtas višinininkų Michael Hughes ir William O'Conner. Pasak jo, daimon-

LIETUVON—
užrašykite savo gimimės ir pažįstamiems
NAUJENAS. — Lietu-
vos žmonės Amerikos
Naujienas labiausia
mėgsta.

tai buvę įdrausti ant \$50,000, bet juo nuostoliai siekia du sykiu tiek. Harrisonas pasakojė, kad apie penktą valandą pašaukęs jį telefonu asmuo, kuro norėjęs pirkti savo pačiai žiedą kalėdinių dovanų. Tuoj jis atsilankęs pažūrėti žiedų, o neužilgo įėjęs ir antaras žmogus. Juodu ir atlikę plėšimo darbą.

ARESTAVO BANDITUS.

Vakar rytą anksti policija areštavo penkiolika vyrų ir vieną merginą Mike Lombroskio salūne, Leavitt ir Armistage gatvių, del nederamo elgesio. Areštuotojų tarpe pasisekė surasti ir keturi banditai, kurie pereitę antradienį apilėję Logan Square Trust Savings banko pasiuntinį. Iš pastarojo banditai buvo atėmę \$19,000

Lietuvių Rateliuose

Apie Lietuvos Operos artistus

P. OLEKA.

Petras Oleka gimė Maskvoje 1896 m. spalio 28 d. Tėvelis Matas Oleka kilęs iš žardelių kaimo, Barzdų val., Šakių apskr. ėjo mokslus Mariampolės gimnazijoje, paskui Maskvos Universiteto medicinos fakultete, kur besimokydamas įvairių net ir pabadauti. Po universiteto buvo stojęs valdžios tarnybon, bet nesugyvenamas su caro valdžia, iš tarnybos pasitraukė ir prakti-

P. OLEKA Mefistofelio rolėj (operoj "Faustas").

kuodamas Maskvoj, pagarsėjo kaip žymus vaikų gydytojas. Motina, Tamo Žilinsko, Lietuvos atgimimo veterano duklė, mokė Veiverių seminarijoje, buvusi labai muzikali ir mažutis Petras atsimena kaip maitė visus juos mažučius susisodinusį ir kruvą arba dainuodavusi jiems gražias, lietuviškas daineles, arba pasakodavusi įvairias lietuviškas pasakas, iš kurių jiems budavę ir baimės ir džiaugsmų ir ašarų. Tuo budu Petras jau iš mažų dienų pamėgo netik lietuvių kalbą, bet ir lietuvių dainas.

Laikas nuo laiko Petro tėveliai atvažiuodavę Lietuvon, kaip ir savo tikrą ir nuolatinę gimtinę, nors gyventi tekdavo visą laiką svetimam krašte.

Matas Oleka buvo viens tarpe pirmųjų įsteigėjų vadinamosios "Maskvos Lietuvių Šeimos Draugijos", Lietuvių draugijos savišalpos ir kultūros darbo savo tarpe tikslais. Tos pat draugijos naudai maždaug 1907—1908 m. buvo suvaidinta pirmas lietuvių spektaklis Maskvoje "Amerika pirtyje", kur Bekampienės rolę nepaprastai vykusiai suvaidinus, Petro motutė Matilda Olekienė. Be ko Faibickio rolę vaidinęs neseniai miręs Lietuvoj "Odisejos" vertėjas daktaras Ralys ir kiti pirmųjų lietuvių tada negausių darbuotojai.

Tėvas Matas Oleka turėdavęs

popierinius pinigais. Policijai pasisekė pas juos rasti \$10,000 pavogtų pinigų.

RADO ARSENIKO LAVONUOSE.

Sąryšų su Tillie Klimek ir Nellie Kaulik investigacija pereitą savaitę tapo iškasti lavonai dvejų vaikų p-nios N. N. Koulik. Vyriausis koronerius chemikas William D. McNally pranešė suradęs arseniko, kurio pakaktų nužudyti trisdešimčiai asmenių. Ne užilgo bus iškasti dar penki lavonai žmonių, kurie numatoma buvo arseniko aukos. Jau nemažai lavonų buvo iškasta ir septyniuose jų surasta arseniko. Abidvi moteris yra apkaltintos pirmam laipsny žmogžudystės. Jos bus teisiamos sausio mėnesy.

artimų ryšių su Imperatorio teatro operos ir dramos daktarais, todėl visa Olekų šeima visad turėjusi tam teatre paruoštą ložę.

Mokė Petras 10-toj Maskvos klasinėj gimnazijoje ir ligi 7-os klasės nežinojo jokio vargo ir tik tėvui 1912 m. sausio 24 d. mirus, pažinęs darbo ir vargo. Be ko kita tėvas mirdamas, prisaikdinęs motiną ir vaikus, kad jie jo kuno nepaliksių svetimoj šalyj, o palaidosią Lietuvoj, kas ir buvo padaryta jam mirus ir jis buvęs palaidotas Gražiškių kapinėse, Šakių apskrity, jo tėvyneje.

1915 m. baigęs gimnaziją Petras stojo Maskvos universiteto medicinos fakultetan, kadangi taip lengva buvo pasprukti nuo paėmimo kariuo-

lietuviais jaunuoliais. dalyvausiais drauge Maskvoj rusų sporto rateliuose ir draugijoje, Petras sumano prigaivinti pirmiausiai sporto žaislus Lietuvoj, tiksliai suprasdamas kaip medikas sporto reikšmę Lietuvos jaunimo auklėjimui. Tad 1919 m. Kaune susidėjus Petriui, S. Garbačiauskui, D. rui Šližiui ir kitiems susidaro pirmutinė Lietuvos vadinamoji sporto Sąjunga, kurion Petras išrenkamas kaip vice-pirmininkas. Čia nelik stengiasis sporto Sąjunga, kurion Petras išrenkamas kaip vice-pirmininkas. Čia nelik stengiasis sporto Sąjunga, kurion Petras išrenkamas kaip vice-pirmininkas. Čia nelik stengiasis sporto Sąjunga, kurion Petras išrenkamas kaip vice-pirmininkas.

1919 ir 1920 m. Lietuvos dėsijos nepaprasti dalykai—šimtai Lietuvos bernelių, kaip buvę, nuo arklų ir žagrės ėjo ir stojo į besidarancią tada Lietuvos kariuomenę. Neatsilikio nuo kitų ir Peras. 1919 jis tikrai stoja rusų kariuomenės paprastu kareiviu, pradžioj inžinerijos daly, kur buvo no-rėjęs lankyti besiorganizuojančią auto mokyklą. Bet tai mokyklai nesuorganizuojus, o esant įkurtai karo mokyklai liepos mėn. 1919 m. istojo Karo Mokyklon. Karo mokykloje Petriui buvę stačiai nepa-kenčiama del jos nepaprastai griežtos ir neįprastos artistui karo drausmės ir kitų nepatogumų, kurių toj mokykloj buvę nemaža. Draugai, be to del jo nepasisekimų iš jo juokdavėsi, kad jam pirma laida teksianti "į etapo punktą", t. y. reikšią visai apleisti Mokyklą. Tačiau Petras davė jau žodį nugalėti visus sunkumus ir tikrai, į mokslo pabaigą, savo tikslą pasiekęs — įveikęs didžiulius sunkumus ir klivtis, ir tapęs vienas pirmųjų tarpe.

Kadangi Petras buvo geras rikiuotės mokiny, tai net buvo kaip vienas geriausių išskirtas iš kitų tarpo ir paskirtas prie prisidėjusios Karo Mokyklą Aviacionios mokyklos (rikiuotės pasimokinti) rikiuotės instruktorio padėjėju.

Mokyklą baigęs geresniųjų tarpe tuojau paliekamas prie mokyklos jaunesniuoju karininku—instruktojiu. Toj tarnyboj išbuvo daugiau kaip metus ir čia paskiriamas Mokyklos sporto rūmų prižiūrėtoju ir dainų—instruktorium. Nežiūrint to, kad mokiniai turėdami daug darbo dažnai budavo pavargę, mokykloj sudomint juos daina ir išmokę gražiai ir sutartinai dainuoti. Vėliau kaip mokąs prancūzų kalbos, buvo iškeltas ryšių karininku Generaliniam Štabe prie Prancūzų Karo Misijos ir čia turėdamas daugiau laisvesnio laiko stoja jau darban besikuirancion dabar Lietuvos operon. Vėliau škeliamas Karo Mokslių Skyrių, kur pasirūpina įgyti įvairioms kariuomenės dalims sporto įrankių ir suorganizuoja ten įvairų sportą.

Dar per vadinamąjį P. O. W. mėginimą sukilti Petras PERKANTIEMS PAS MUS DOKUMENTUS PADAROM DYKAL. Mainydami, pirkdami ar parduodami visados kreipkitės pas

S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENTS
REAL ESTATE
INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago.
Tel. Blvd. 0611 ar 0774
TAS BUS LABAI JUMS ANT NAUDOS.
Pasekmingiausiai siūniamas pinigų ir parduodama laivakortės. Esam Registruoti Notarai Lietuvos Atstovybėje.

Dr. V. A. Šimkus
Gydytojas, Chirurgas ir Aknešas
3261 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 5062
Val. 10—12 A. M. 1—3 ir 6—9 P. M.
Ned. 10—12 A. M.
Residence Canal 2118

1918 m. pradėjo eiti iš Rusijos — ypač iš Maskvos—pirmutiniai tremtinių ešelonai, su kuriais pasiryžo, visus saviškius palikdamas Maskvoj grįžti Lietuvon ir Petras. Pirmuoju gi ešelonu, liepos mėnesį jis sugrįžo Vilniun.

Dar kely susijęs su kitais

stovėdamas sargyboj, smarkiai prasišaldė, kurio prasišaldymo vaisiai ir atsiliepė 1921 m. jo sveikatai, gulėjo ligoninėj, ir iš ligoninės buvo visai paleistas iš kariuomenės. Kadangi dar budamas karys jau dirbo drauge ir Lietuvos operoj, tai dabar palikęs laisvas, visai atsi-duoda tam darbui.

Tuo metu Opera vos, Petrausko rūpesniu, buvo susikurusi, ir jai kiekviena nauja pajėga buvo labai reikalinga ir brangi. Kaip žinome pirmą operos premjerą buvo "Traviata", kur Petriui, kaip basui teko dainuoti daktarą Grenvillį Imarkizą, partijas mažutes, kadangi tam reperui žmonių truko. Vėliau atsiradus daugiau artistų, Petras jau imas dainuoti tik pirmos eilės partijas — "Rigoleto"—Sparafučilės partiją, "Demone"—kniaziaus Gudalo ir pagaliau "Fausta"—Mefistofelį.

Pirmose operose ligi "Fausto" Olekos grynais, inteligentin-gas, estetiškas balsas jau visų buvo pamėgtas, tačiau dar neatkreipta į jį ypatingo publikos dėmesio gal daugiau del to kad tose operose permaža bebuvė vaidinimui medžiagos.

Bet šit pastatoma opera "Faustas" ir čia Oleka, Mefistofelio rolėje lyg pasakoj kokioj, ausyk visa figura išauga ligi pirmos rūšies dailininko, kuris uojaus visiems į akį puola ir padaro nepaprastą įspūdį. Publikos entuziazmas buvo juo didžiausias, pats "Faustas", cik tik kartą buvo stomatas, sina prie pirmiausio teatro.

Tojio gyvo, sklandaus, stilingo ir išlaikyto vaidinimo operoj Kauno publika, be Petrausko, dar nebuvo mačiusi. Olekų sukurtais ir sudainuotais Mefisto pasiliko ir bus neįsildomas lietuvių publikos atminti, kaip vienas gražiausių, grėta Petrausko. Lietuvos operos kurybės vaisių.

Liberty Clothing Company

4845 South Ashland Ave.

RUBAI, VYRŲ DRABUŽIAI, VYRŲ, MOTERŲ IR VAIKŲ ĖBATAI.

Siutai pasiuvami ant užsakymo.

OVERKOTAI.

MES TURIME SAVO SANDELŲJE didelius talpšnius kotus, kurie nuvaikys nuo jūsų žiemos šaltį. Gražiose spalvose arba gražus rudi. Musų pasirinkimas yra didelis. Mes niekad neturėjome nieko gražesnio. Nepaprastos vertybės už

\$35-\$38-\$40

Jaunų Vyrų augšto sorto worsted siutai, gražiai padaryti vienos ar dviejų eilių modeliai. Vėliausios mados. Dvejos kelnės visiems.

\$25.00 ir virš.

Vyriškos puikios veliuro skrybėlės. Visokių spalvų ir madų; tikras pirkiny už **\$4.00**

Vyriškos kepuraitės su nauja patentuota vidaus juoste, gražaus mišinio, didelis pasirinkimas po **\$2.25**

TIK KA GAVOME daugyę viriškų Angora šalių visų spalvų. Pui-kus pasirinkimas po **\$1.00** ir virš.

Atsitrko visa tat šių 1922 m. pavasarį, operos sezonui baigiantis. Pasibaigus operos sezonui P. Oleka ir sumano drauge su kitais važiuoti už okeano, ligi Kauno teatro remontuojamas ir prasidės naujas operos sezonas, aplankyti

(Tąsa ant 8 pusl.)

PINIGŲ KURSAS

Siunčiant Lietuvon

100 Lt.	11.50
500 Lt.	57.50
1000 Lt.	115.00
5000 Lt.	575.00
10000 Lt.	1150.00
50000 Lt.	5750.00
100000 Lt.	11500.00

Central Manufacturing District Bank
1112 W. 35th Street, Chicago.
Turtas virš \$7,000,000.00.

"Kalėdinis Klubas"
Padaryk Kalėdas 1923 m. "Labai Linksmas" prisidėdamas šiandien prie mūsų Kalėdinio Taupos Klubo. Niekio nereikia mokėti prisirašant.

Iowa State Savings Bank
Namy Paskolos Bankas
Sioux City, Iowa

Ache?

Kuomet kenti galvos skaudėjimą, strėjų skaudėjimą, dantų skaudėjimą, neuralgijos, Arba kitokių skausmų, mėgink

Dr. Miles Anti-Pain Pills
One or two and the pain stops
Don't let it habit-forming drugs
Have you tried Dr. Miles' Nerve?
Ask your Druggist

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 6:30 iki 7:30 vakare, ir 2:15 So. Michigan Ave.
Tel. Victory 9082
Nuo 1 iki 3 val. po piet.

Residencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9698

Dr. A. A. Roth

Kuonų Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterikis, Vyriskis, Vaikų ir visų chronikų ligų
Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet 7—8 vak. Nedėliomis: 10—12 diena
Kos. 1139 Independence Blvd. Chicago

Tel. Asotin 787

DR. MARYA DOWIATT-SAAS

Katit sugrįžo iš Californijos ir vėl tpa savo praktikavimą po 12
3308 W. Harrison St.
Valandos 8—12 kasdien ir 6—8 vakare išskyrant nedėliandienas

Dr. Maurice Kahn

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3001 So. Ashland Ave.
Tel. 1 Yards 094
Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 8 ir 7 iki 9 v. nedėliandienas nuo 10 iki 1 val. po pietą

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po piet, 6 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampus 18 ir Halsted St.

Office Hours: 10 iki 12 pietą 5 iki 7 vak.

Tel. Canal 2118

Dr. A. L. Yuska

PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
Gyvenimo vieta:
4198 Archer Ave.
2 iki 4 po pietą
Tel. Lafayette 0698

Dr. Natalija Žukauskas

Gydan be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir kroniškas ligas; taipgi ir nervų ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Specialistė moterikų ir merginų ligų
943 W. 35th Place
Phone Boulevard 0313
Patarimai dovanai.
Valandos nuo 2 iki 8 val. vakara

DR. M. STUPNICKI

3187 So. Morgan St.,
CHICAGO, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 6 iki 8 vakare.
Nedėliomis ofisas yra uždarytas

Telephone Yards 5884

DR. P. G. WIEGNER

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 1622

DR. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietą, 6 iki 9 vakare
3259 So. Halsted St., Chicago

DR. A. J. BERTAŠIUS

PHYSICIAN AND SURGEON
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v. Ned. 9 iki 11 ryto
Tel. Boulevard 5918
Residencija, 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Kampus 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—8 vak.
Phone Canal 0257

Dr. Anelė Kaushillas D. C.

CHIROPRACTOR
Gydan be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir kroniškas ligas: nervų, reumatizma, paralyžių, naktinių susilavinimų, dusulį ir visas kitas ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Patarimai dykal.
2159 W. 21 St., kampas Leavitt St.
Telefonas Roosevelt 8135
Val.: 8:30 iki 9 p. m. Sub. 1 iki 5, nuo 6 iki 9 p. m. Ned. 9 iki 12 a. m.

David O'Shea, A. M., M. D.

Bustas, Edgewater Bench Hotel
5349 Sheridan Road
Tel. Edgewater 8380
Ofisas, 1724 S. Ashland Ave.,
Tel. Canal 0101 ir 0078
Valandos: 11 ryto iki 2 po pietų ir vakarais, išskyrant septyntadienių vakarus.

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 7-to pusl.)

šių didelę Lietuvos tautos dalį, plačių vandenų nuo tikrosios savo gimtinės atskirtą.

—Ara.

BRIDGEPORTAS.

Iš Teisybės Mylėtojų Dr. Jos darbuotės.

Pereitą sekmadienį, gruodžio 10 d., Mark White Square svetainėje, įvyko priešmetinis susirinkimas Teisybės Mylėtojų Draugijos. Pirmiausia priimta pereito susirinkimo tarimai. Po to seka komisijų raportai. Ligonijų lankymo komisija pranešė, kad nėra sergančių ir kad šiais metais nė vienas dr. jos narys nemiręs.

Toliau raportuojama apie Chicago's Lietuvių Auditorium Bendrovę. Atstovas pranešė, kad B-vės namo statymo planai rengiami ir busiui gavai naujus Metus. Svetainės statymui dar trūksta pinigų. Susirinkimas apšvarstė dalyką visapusiškai nutarė nupirkti draugijos pinigais dar už \$1,000 šerų. Pirmiau dr. ja buvo pirkusi už \$1020 B-vės šerų. Dabar ji turi pirkusi viso šerų už \$2,020. Pavienie nariai irgi perka B-vės šerų. Šiame susirinkime kai kurie nariai užsirašė šerų už \$350. Šiai dr. ja paskirta kvota jau išpirkta B-vės šerų už \$3000 iš kasos. Iki šiol draugijos ir pavienių narių pinigais jau nupirkti šerų už \$2620. Tai dar reikia nupirkti už \$400. Bet mūsų draugija mano nupirkti šerų ir daugiau. Jei panašiai elgtis ir kitos draugijos, tai Auditorium namas su svetaine būtų greitai pastatytas. Tuomet mums lietuviams nebereikėtų samdyti svetainės iš lenkų ir kitų svetimačių.

Apart to mūsų draugija nemažiau prisidėjo ir prie Tautiškių kapinių. Siemet ji paskolino \$1,000 del įvedimo vandens nuovadų kapinėse. Ši draugija pralenkia kai kurias kitas draugijas savo veikimu. Pavyzdžiui, kai kurias draugijas, kuriose priklausė vyrai ir moterys, neduoda pastorosioms lygių su vyrais teisių draugijos reikaluose. Mūsų draugijoje nėra tokių skirtumų. Ačiū teisių lygumui prie mūsų draugijos beveik kas susirinkimą prisirašo naujų narių. Šiame susirinkime įstojo draugijon dvylika naujų narių.

Tarp kitko tapo nutarta sumažinti narių įstojimo draugijon mokeskį iki vieno dolerio per šešis mėnesius. Draugijon priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 40 metų amžiaus. Dabariniui laikui priklauso draugijai virš 300 narių. Kviečiami jon įstoti ir nauji nariai. Draugijos susirinkimai buvo antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio Mark White Square svetainėje, 30 ir S. Halsted gatvių, 1 val. dieną.

—J. Malela.

NORTH SIDE.

Iš Pirmyn Choro darbuotės.

Jau bus apie septyni metai kaip čia gyvuoja Pirmyn Mišrus Choras susidedantis iš atpenkiasdešimties daininčių ir dainininkių. Beveik per visą laiką choras nieko svarbesnio negalėjo nuveikti dėl neturėjimo tinkamo mokytojaus. Sudanuo dav šiaip paprastas

daleles—tai ir budavo viskas. Žinoma, dainininkai tuo buvo nepatenkinti ir visuomet stengėsi susirasti gerą choro vedėją. Tokios jų paslango nebuvo veltui.

Dabar chorui vadovauja ponas Sarpalius. Nors ne nuo senai jis vadovauja chorui, bet dėkai jo iniciatyvai jau gana toli nužengta pirmyn. Dabar atrodo, kad Pirmyn Mišrus choras jau nebetas, kai buvo pirmiau.

Pirmyn Mišrus choras jau rengiasi duoti fantastišką operą "Girių Karalius". Reikia pasakyti, kad tai labai gražus veikalas. Chicagočiai lietuvių turės progos pamatyti jį gruodžio 24 d., M. Meldazio svetainėje, 2242 W. 23rd Pl.

Be to, dar choras rengia draugišką vakarėlį, kurs įvyks ateinantį sekmadienį, gruodžio 17 d., Liuosybės svet., 1822 Wabansia ave., 7:30 valandą vakare. Girdėtis, kad vakariš bus su labai gražiū programmu ir šokiais.

Patartina visiems, kurie myli dailę, prisidėti prie Pirmyn Mišrus choro ir lavintis dailės srity. —Antanėlis.

BRIDGEPORTAS.

(Seka nuo 7-to pusl.)

šių didelę Lietuvos tautos dalį, plačių vandenų nuo tikrosios savo gimtinės atskirtą.

—Ara.

BRIDGEPORTAS.

Iš Teisybės Mylėtojų Dr. Jos darbuotės.

Pereitą sekmadienį, gruodžio 10 d., Mark White Square svetainėje, įvyko priešmetinis susirinkimas Teisybės Mylėtojų Draugijos. Pirmiausia priimta pereito susirinkimo tarimai. Po to seka komisijų raportai. Ligonijų lankymo komisija pranešė, kad nėra sergančių ir kad šiais metais nė vienas dr. jos narys nemiręs.

Toliau raportuojama apie Chicago's Lietuvių Auditorium Bendrovę. Atstovas pranešė, kad B-vės namo statymo planai rengiami ir busiui gavai naujus Metus. Svetainės statymui dar trūksta pinigų. Susirinkimas apšvarstė dalyką visapusiškai nutarė nupirkti draugijos pinigais dar už \$1,000 šerų. Pirmiau dr. ja buvo pirkusi už \$1020 B-vės šerų. Dabar ji turi pirkusi viso šerų už \$2,020. Pavienie nariai irgi perka B-vės šerų. Šiame susirinkime kai kurie nariai užsirašė šerų už \$350. Šiai dr. ja paskirta kvota jau išpirkta B-vės šerų už \$3000 iš kasos. Iki šiol draugijos ir pavienių narių pinigais jau nupirkti šerų už \$2620. Tai dar reikia nupirkti už \$400. Bet mūsų draugija mano nupirkti šerų ir daugiau. Jei panašiai elgtis ir kitos draugijos, tai Auditorium namas su svetaine būtų greitai pastatytas. Tuomet mums lietuviams nebereikėtų samdyti svetainės iš lenkų ir kitų svetimačių.

Apart to mūsų draugija nemažiau prisidėjo ir prie Tautiškių kapinių. Siemet ji paskolino \$1,000 del įvedimo vandens nuovadų kapinėse. Ši draugija pralenkia kai kurias kitas draugijas savo veikimu. Pavyzdžiui, kai kurias draugijas, kuriose priklausė vyrai ir moterys, neduoda pastorosioms lygių su vyrais teisių draugijos reikaluose. Mūsų draugijoje nėra tokių skirtumų. Ačiū teisių lygumui prie mūsų draugijos beveik kas susirinkimą prisirašo naujų narių. Šiame susirinkime įstojo draugijon dvylika naujų narių.

Tarp kitko tapo nutarta sumažinti narių įstojimo draugijon mokeskį iki vieno dolerio per šešis mėnesius. Draugijon priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 40 metų amžiaus. Dabariniui laikui priklauso draugijai virš 300 narių. Kviečiami jon įstoti ir nauji nariai. Draugijos susirinkimai buvo antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio Mark White Square svetainėje, 30 ir S. Halsted gatvių, 1 val. dieną.

—J. Malela.

BRIDGEPORTAS.

(Seka nuo 7-to pusl.)

šių didelę Lietuvos tautos dalį, plačių vandenų nuo tikrosios savo gimtinės atskirtą.

—Ara.

BRIDGEPORTAS.

Iš Teisybės Mylėtojų Dr. Jos darbuotės.

Pereitą sekmadienį, gruodžio 10 d., Mark White Square svetainėje, įvyko priešmetinis susirinkimas Teisybės Mylėtojų Draugijos. Pirmiausia priimta pereito susirinkimo tarimai. Po to seka komisijų raportai. Ligonijų lankymo komisija pranešė, kad nėra sergančių ir kad šiais metais nė vienas dr. jos narys nemiręs.

Toliau raportuojama apie Chicago's Lietuvių Auditorium Bendrovę. Atstovas pranešė, kad B-vės namo statymo planai rengiami ir busiui gavai naujus Metus. Svetainės statymui dar trūksta pinigų. Susirinkimas apšvarstė dalyką visapusiškai nutarė nupirkti draugijos pinigais dar už \$1,000 šerų. Pirmiau dr. ja buvo pirkusi už \$1020 B-vės šerų. Dabar ji turi pirkusi viso šerų už \$2,020. Pavienie nariai irgi perka B-vės šerų. Šiame susirinkime kai kurie nariai užsirašė šerų už \$350. Šiai dr. ja paskirta kvota jau išpirkta B-vės šerų už \$3000 iš kasos. Iki šiol draugijos ir pavienių narių pinigais jau nupirkti šerų už \$2620. Tai dar reikia nupirkti už \$400. Bet mūsų draugija mano nupirkti šerų ir daugiau. Jei panašiai elgtis ir kitos draugijos, tai Auditorium namas su svetaine būtų greitai pastatytas. Tuomet mums lietuviams nebereikėtų samdyti svetainės iš lenkų ir kitų svetimačių.

Apart to mūsų draugija nemažiau prisidėjo ir prie Tautiškių kapinių. Siemet ji paskolino \$1,000 del įvedimo vandens nuovadų kapinėse. Ši draugija pralenkia kai kurias kitas draugijas savo veikimu. Pavyzdžiui, kai kurias draugijas, kuriose priklausė vyrai ir moterys, neduoda pastorosioms lygių su vyrais teisių draugijos reikaluose. Mūsų draugijoje nėra tokių skirtumų. Ačiū teisių lygumui prie mūsų draugijos beveik kas susirinkimą prisirašo naujų narių. Šiame susirinkime įstojo draugijon dvylika naujų narių.

Tarp kitko tapo nutarta sumažinti narių įstojimo draugijon mokeskį iki vieno dolerio per šešis mėnesius. Draugijon priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 40 metų amžiaus. Dabariniui laikui priklauso draugijai virš 300 narių. Kviečiami jon įstoti ir nauji nariai. Draugijos susirinkimai buvo antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio Mark White Square svetainėje, 30 ir S. Halsted gatvių, 1 val. dieną.

—J. Malela.

BRIDGEPORTAS.

(Seka nuo 7-to pusl.)

šių didelę Lietuvos tautos dalį, plačių vandenų nuo tikrosios savo gimtinės atskirtą.

PRANEŠIMAI

Draugiška vakarėlį rengia Pirmyn Mišrus Choras nedėlio, gruodžio 17 d., Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Pradžią 7:30 val. vakare. Bus gražus programos; po programos šokiai. Skaitlingai atsilankyti visi busit užgandinti.

Kviečia Komitetas.

Bridgeport. — Jaunuolių orkestro narių atvyd. Nuo ateinančio trečiadienio praktikos bus Mark White Square skatkybos ruoše. Visi susirinkti bus išduoti tiketai ir rengiamą vakarėlį, kuris įvyks penktadienį, gruodžio 15 d., 8. m. Mildos svetainėje. Eugenija Grusaitė, rašt.

Pranešimai

DRAUGIŠKA VAKARIENĖ. Pasitikiūm LSPD. atstovo d. V. Bielino, rengia LSS. Pildomas Komitetas, Subatop, Gruodžio-Sembo 23 d., 1922, Hull House svet., 800 So. Halsted St. Pradžią 7:30 val. vakare. Įžanga asmeniui \$1.25.

Tikietų skaičius yra apribuotas. Kas norės dalyvauti šioje draugiškoje vakarienėje privalo tikietą įsigyti ne vėliau kaip iki 20 d. gruodžio. Tikietus galima gauti visuose Naujienų ofisuose ir pas Sąjungiečius.

Lietuvių švietimo Draugijos prakalbos įvyks penktadienį, gruodžio 15 d., 7:30 val. v. Meldazio svetainėje. Bus įdomios prakalbos, krušami paveikslai ir dainos Jaunuolių Choras, p. P. Sarpaliui vadovaujant. — Komitetas.

Pranešama Jaunuolių Orkestro nariams jų tėvams ir draugams, kad penktadienį, gruodžio 15 d., 8. m. yra rengiamas Jaunuolių Orkestro draugiškas vakarėlis Mildos svetainėje ant antrų lubų. Pradžią 7:30 v. v. įžangą 35c. ypatai. Griš du orkestrai. — Komitetas.

Brighton Park. — Liet. Atl. ir Paš. Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 15 d., 7:30 val. v. Klubo svet., 3857 S. Kedzie Ave. Visi nariai turi atsilankyti turime svarbių reikalų svarstyti. Bus rinkimas valdybos sekretams metams. — Fr. Ažūsenis, rašt.

North Side. — At. 2. V. D. dainų pamokos įvyks kiekvieną nedėlio nuo 12 iki 2 val. po piet. Rusų Mokykloj 1317 N. Hoyle Ave. Taipgi lietuvių kalbos gramatikos pamokos kas penktadienį nuo 7 iki 9 val. vak. Tėvai, kurie pageidauja, kad jų vaikų išmokyti dailės, lietuvių kalbos bei rašybos, malonėit savo vaikūčius atvesti virš nurodytuo vieton. Taipgi ši draugijėlė trumpoj ateity starys operetę. — Komitetas.

Ateities Ziedo Vaikų Dr. Jė, rengia koncertą nedėlio, gruodžio 17 d., Meldazio svetainėje; pradžia 7 val. vak.

Lietuvos Myletojų Draugystė rengia iškilningą pasilinksminimui balių, šėštadienį, gruodžio 16 d., 1922 m. Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted St. Pradžią 7 val. vakare. Įžanga 35c. ypatai. Kviečiame narius, taipgi ir visuomenę kuoskaitlingiausiai atsilankyti. — Komitetas.

Bridgeport. — Lietuvių kalbos pamokos vaikams yra duodamos utariniškai ir pėnyčiomis, nuo 4 iki 6 v. vak., Raymond Institute, 816 W. 31 St. Tėvai kviečiami yra leisti savo vaikus mokintis lietuvių kalbos. — Mokytojas J. Briedis.

Roseland. — L. S. M. Ratel'o repeticija veikalo "Ant bedugnės krašto" įvyks pėnyčioj, gruodžio 15 d., 7:30 v. v. K. Strumilo svet. Visi lošėjai prašomi susirinkti laiku. — Valdyba.

Lietuvių Neprigulmingo Klubo priešmetinis susirinkimas bus šėštadienį, gruodžio 16, 7:30 v. v. K. Ukliaio svet., 3436 So. Auburn Ave. Visi nariai atsilankykite laiku, nes yra daug svarbių reikalų. Bus renkama valdyba 1923 metams. Už nebuvimą susirinkime vienas doleris baudos. — J. M. Vainaukas, nut. rašt.

LSE. 4 kuopos susirinkimas bus sekmadienį, gruodžio 17 d., 2 val. po pietų, Aušros svet., 3001 So. Halsted St. Draugis ir draugai malonėit pribut laiku nes turėsite išsitrinkti valdybą sekantiems metams. — J. M. Vainaukas, org.

Dr. stė Pažintis Lietuvių Amerikoje laikų priešmetinį susirinkimą rengia gruodžio 17 d., 1 val. po pietų, Antano Stanevičio svet., 4626 S. Paulina St. Atsilankymas yra būtina reikalingas, nes bus rinkimas naujos vyriausybės ant ateinančių 1923 m. ir yra daug svarbių dalykų tarimui. Už nebuvimą bausmė \$1.00 be išsisteisimo.

Stanley Barsh's, Pirm., Jos. J. Yucius, Prot. Rašt. 4508 S. Paulina St.

Dr. stės Lietuvos Gojauš priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 17 d., 1 val. po pietų, D. Shemaičio svet., kampas 1808 ir Union gatvių. Visi nariai su pareigą atsilankyti. Turime svarbių reikalų svarstyti; taipgi bus rinkimas valdybos sekretams 1923 metams. Fr. Ažūsenis, Rašt.

Draugijos Lietuvos Ukinko priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 17 d., Meldazio svet., 1 val. po pietų. Apart svarbių reikalų svarstymo bus valdybos rinkimas. Visi nariai kviečiami atsilankyti. — Valdyba.

Cicero. — Draugystės Lietuvos Kareivų priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 17, Simono Žvibo Svet., 1347 So. 50th Ave. Visi nariai malonėit atsilankyti; bus daug naujų sumanymų ir bus valdybos rinkimas ant ateinančių metų. Nariai privalo būtinai užimokėti šių metų mokesčius ir pomirtines už du narius, kurie šiemet mirė. — Korespondentas.

PRANEŠIMAI

Draugiška vakarėlį rengia Pirmyn Mišrus Choras nedėlio, gruodžio 17 d., Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Pradžią 7:30 val. vakare. Bus gražus programos; po programos šokiai. Skaitlingai atsilankyti visi busit užgandinti.

Kviečia Komitetas.

Bridgeport. — Jaunuolių orkestro narių atvyd. Nuo ateinančio trečiadienio praktikos bus Mark White Square skatkybos ruoše. Visi susirinkti bus išduoti tiketai ir rengiamą vakarėlį, kuris įvyks penktadienį, gruodžio 15 d., 8. m. Mildos svetainėje. Eugenija Grusaitė, rašt.

Pranešimai

DRAUGIŠKA VAKARIENĖ. Pasitikiūm LSPD. atstovo d. V. Bielino, rengia LSS. Pildomas Komitetas, Subatop, Gruodžio-Sembo 23 d., 1922, Hull House svet., 800 So. Halsted St. Pradžią 7:30 val. vakare. Įžanga asmeniui \$1.25.

Tikietų skaičius yra apribuotas. Kas norės dalyvauti šioje draugiškoje vakarienėje privalo tikietą įsigyti ne vėliau kaip iki 20 d. gruodžio. Tikietus galima gauti visuose Naujienų ofisuose ir pas Sąjungiečius.

Lietuvių švietimo Draugijos prakalbos įvyks penktadienį, gruodžio 15 d., 7:30 val. v. Meldazio svetainėje. Bus įdomios prakalbos, krušami paveikslai ir dainos Jaunuolių Choras, p. P. Sarpaliui vadovaujant. — Komitetas.

Pranešama Jaunuolių Orkestro nariams jų tėvams ir draugams, kad penktadienį, gruodžio 15 d., 8. m. yra rengiamas Jaunuolių Orkestro draugiškas vakarėlis Mildos svetainėje ant antrų lubų. Pradžią 7:30 v. v. įžangą 35c. ypatai. Griš du orkestrai. — Komitetas.

Brighton Park. — Liet. Atl. ir Paš. Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 15 d., 7:30 val. v. Klubo svet., 3857 S. Kedzie Ave. Visi nariai turi atsilankyti turime svarbių reikalų svarstyti. Bus rinkimas valdybos sekretams metams. — Fr. Ažūsenis, rašt.

North Side. — At. 2. V. D. dainų pamokos įvyks kiekvieną nedėlio nuo 12 iki 2 val. po piet. Rusų Mokykloj 1317 N. Hoyle Ave. Taipgi lietuvių kalbos gramatikos pamokos kas penktadienį nuo 7 iki 9 val. vak. Tėvai, kurie pageidauja, kad jų vaikų išmokyti dailės, lietuvių kalbos bei rašybos, malonėit savo vaikūčius atvesti virš nurodytuo vieton. Taipgi ši draugijėlė trumpoj ateity starys operetę. — Komitetas.

Ateities Ziedo Vaikų Dr. Jė, rengia koncertą nedėlio, gruodžio 17 d., Meldazio svetainėje; pradžia 7 val. vak.

Lietuvos Myletojų Draugystė rengia iškilningą pasilinksminimui balių, šėštadienį, gruodžio 16 d., 1922 m. Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted St. Pradžią 7 val. vakare. Įžanga 35c. ypatai. Kviečiame narius, taipgi ir visuomenę kuoskaitlingiausiai atsilankyti. — Komitetas.

Bridgeport. — Lietuvių kalbos pamokos vaikams yra duodamos utariniškai ir pėnyčiomis, nuo 4 iki 6 v. vak., Raymond Institute, 816 W. 31 St. Tėvai kviečiami yra leisti savo vaikus mokintis lietuvių kalbos. — Mokytojas J. Briedis.

Roseland. — L. S. M. Ratel'o repeticija veikalo "Ant bedugnės krašto" įvyks pėnyčioj, gruodžio 15 d., 7:30 v. v. K. Strumilo svet. Visi lošėjai prašomi susirinkti laiku. — Valdyba.

Lietuvių Neprigulmingo Klubo priešmetinis susirinkimas bus šėštadienį, gruodžio 16, 7:30 v. v. K. Ukliaio svet., 3436 So. Auburn Ave. Visi nariai atsilankykite laiku, nes yra daug svarbių reikalų. Bus renkama valdyba 1923 metams. Už nebuvimą susirinkime vienas doleris baudos. — J. M. Vainaukas, nut. rašt.

LSE. 4 kuopos susirinkimas bus sekmadienį, gruodžio 17 d., 2 val. po pietų, Aušros svet., 3001 So. Halsted St. Draugis ir draugai malonėit pribut laiku nes turėsite išsitrinkti valdybą sekantiems metams. — J. M. Vainaukas, org.

Dr. stė Pažintis Lietuvių Amerikoje laikų priešmetinį susirinkimą rengia gruodžio 17 d., 1 val. po pietų, Antano Stanevičio svet., 4626 S. Paulina St. Atsilankymas yra būtina reikalingas, nes bus rinkimas naujos vyriausybės ant ateinančių 1923 m. ir yra daug svarbių dalykų tarimui. Už nebuvimą bausmė \$1.00 be išsisteisimo.

Stanley Barsh's, Pirm., Jos. J. Yucius, Prot. Rašt. 4508 S. Paulina St.

Dr. stės Lietuvos Gojauš priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 17 d., 1 val. po pietų, D. Shemaičio svet., kampas 1808 ir Union gatvių. Visi nariai su pareigą atsilankyti. Turime svarbių reikalų svarstyti; taipgi bus rinkimas valdybos sekretams 1923 metams. Fr. Ažūsenis, Rašt.

Draugijos Lietuvos Ukinko priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 17 d., Meldazio svet., 1 val. po pietų. Apart svarbių reikalų svarstymo bus valdybos rinkimas. Visi nariai kviečiami atsilankyti. — Valdyba.

Cicero. — Draugystės Lietuvos Kareivų priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 17, Simono Žvibo Svet., 1347 So. 50th Ave. Visi nariai malonėit atsilankyti; bus daug naujų sumanymų ir bus valdybos rinkimas ant ateinančių metų. Nariai privalo būtinai užimokėti šių metų mokesčius ir pomirtines už du narius, kurie šiemet mirė. — Korespondentas.

IVAIRŲ SKELBIMAI

STOGŲ STIEGIMAS. Trys praktirimai stoge pataisoma už \$4.00 ir garantuojama. Automobilinių trokų patarnavimas ir visas miesto dalis ir priemieščius. Isteigta 34 metal. Didžiausias ir geriausias aprūpintas kiemas stogams stiegti Chicago. Tik prityrusieji unijiniai darbininkai panaudojama. J. J. Dunn Roofing Co., 8411-3413 Ogden Ave., Tel. Lawndale 0114. Visi Škyriai.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALAUJAMA MERGINŲ prie lengvo darbo dirbtuvėje, rankomis siuti; geras mokesnis. International Spring Seat Corp., 4925 S. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Reikia =

dirbtuvės darbininkų prie

darbų, troko, ir tt., greitas pakėlimas, jei bus patenkinimo, geros darbo sąlygos.

Ateik pasirengęs prie darbo.

ACME STEEL GOODS CO.,

135th St. & I. C. Tracks Riverdale, Ill.

REIKALINGAS bučeris.

atskaničiam mokantis savo darbą. Turi mokėti gerai kalbėti angliskai. Antanas Skupas, 2558 W. 69 St. Prospect 7756

REIKALAUJAMA

MOLDERIŲ

ATSISUKITE — 1734 FULLERTON AVE.

AUDEJŲ

Vyrų rankinėms staldėms minkštus divonus austi, prityrimas nerekalingas, nuolatinis darbas, geras mokesnis.

Kreiptis: NELSON RUG. CO., 1508 W. Monroe St.

PAJESKAU LIETUVIŠKO

virėjo, kuris mokėtų gaminti lietuviškus valgius. Atsišaukit Michigan Restaurant, 10822 S. Michigan Av., Roseland, Ill.

AUDEJŲ

įgudusių rankinėmis staklėmis minkštus divonus austi, gera darbo norma nuo šmotų, nuolatinis darbas. Kreiptis.

Olson Rug Co. 1508 W. Monroe St.

PARDAVIMUI

GRAŽUS \$600.00 MAHOGENO Schultz grojklis pianas, Turi buti parduotas už 145.00

Kreiptis 3552 Roosevelt Rd.

PARDAVIMUI

bučernė ir grosernė. Priestastis pardavimo labai svarbi.

Kreipkitės: Naujienų Skyrius, 3210 So. Halsted St., No. 13.

PARSIDUODA

bučernė ir grosernė: geras ir senas bučernis, išdirbtas per daug metų, visokių tautų apgyventa vieta. Atsišaukit greitai, parduosiu pigiai.

2611 W. 44 St.

PASILIKUSIEJI ir pavieniai

drabužiai ir plosčiai nuo \$9.00 ir augstyn. Klauskyčia apie šituos pigumus.

LOUIS LIPMAN, 1131 Milwaukee Ave.</